

21. Lastensuojelutoimi¹⁾

Yleistä

Vuoden 1968 aikana toimintaa jouduttiin useilla aloilla tehostamaan ja lisäämään. Erityisesti vajaamielishuollon, perhehoidon ja perheneuvonnan työmuotoihin koettiin lisääntyneitä kysyntää, ja tarvetta jouduttiin tyydyttämään saaduin määrärahoihin ja lisätyin työvoimin. Vajaamielishuollon päivähuoltolatoiminta, vajaamielisten suojatyöpaja ja vajaamielille tarkoitettu erityiskoulu aloittivat kertomusvuonna toimintansa laajentuneissa tiloissa. Tehtyjen laskelmien mukaan tarve on tällä alueella saatu tyydytetyksi.

Sijoituskotien hankinnan tehostamiseksi ryhdyttiin toimenpiteisiin. Muun muassa laajentuneen PR-toiminnan johdosta jouduttiin palkkaamaan toimentaja, joka huolehti kertomusvuoden aikana yhteyksien otosta ja neuvotteluista sijoituskotien kanssa. Sijoituskotien hankintaan jouduttiin muutenkin kertomusvuoden aikana kiinnittämään entistä enemmän huomiota sen vuoksi, että laitoksiin tapahtuvassa sijoituksessa oli edelleen paikkaa ja perhesijoitus koettiin edullisemmaksi kuin laitossijoitus.

Kertomusvuonna jouduttiin lyhentämään työaikaa kunnallisten keskusjärjestöjen tehtyä sopimuksen työajan lyhentämisestä 40 tuntiin viikossa. Työajan lyhentäminen merkitsi kaupungin lastenhuoltolaitoksissa työvoimakustannusten lisääntymistä 290 000 mk:lla vuosittain. Lähinnä katsottiin tarkoi-

tuksenmukaiseksi ja tarpeelliseksi tarkistaa hoitohenkilökunnan määrää työajan lyhennyksessä.

Kaupunginhallituksen kehotusten mukaisesti laadittiin taloussuunnitelma vuosille 1970—1979. Taloussuunnitelma perustuu väestöennusteeseen ja niihin tilastoihin, joita lastensuojelutoimen palveluksien tarpeesta ja kysynnästä on tehty. Taloussuunnitelma osoittaa jatkuvaa nousua nimenomaan avohuollon palveluksien osalta ja perhesijoitusten osalta. Jatkuva huomiota jouduttiin kiinnittämään myös psykiatrisen tarkkailun ja huollon vaatimiin työmuotoihin. Uutena ongelmana tulee esiin päihdyttäviä ja huumausaineita käyttävän nuorison ongelmat.

Kertomusvuoden aikana säädettiin ns. valtalaki, joka merkitsi hoitomaksujen sitomista v:n 1968 maaliskuun tasolle. Hoitomaksujen osalta tehtiin lukuisia korotusesityksiä sosiaaliministeriölle ja toiminnan kannalta vaikeimmaksi tilanne näytti muodostuvan nimenomaan perhesijoitusten maksujen sidonnaisuuden osalta.

Kertomusvuonna tuli voimaan myös lastensuojelulain muutos, joka teki mahdolliseksi perhepäivähoidon valvonnan. Lasten päivähoitoon tarkoituksenmukainen järjestäminen on erittäin ajankohtainen kysymys sekä valvonnan osalta että tarjonnan ylittävän kysynnän tyydyttämisen kannalta. Kokonaisohjelman laatiminen edellyttää, että

¹⁾ Kertomukseen kuuluvat tilastotaulukot, joita ei ole otettu tähän teokseen, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa ja lastensuojelutoimen toimintakertomuksen eripainoksessa.

21. Lastensuojelutoimi

saatavissa oleva tilastollinen sekä tutkimuksiin tai kokeiluihin perustuva tieto kootaan ja tarvittaessa suoritetaan uusia tutkimuksia ja tarpeen tyydyttämistä koskevien vaihtoehtojen osalta ehkä kokeilujakin. Yhteiskuntaan ja nimenomaan kaupunkiin kohdistuvat lasten päivähoiton tarkoituksenmukaista järjestämistä koskevat ehdotukset ovat niin runsaat ja paine niin voimakas, että kaitavataan nopeita valtakunnallisia ja paikallisia toimenpiteitä asiassa.

I. Lastensuojelulautakunta

Lautakunnan sekä sen *jaostojen ja laitosten johtokuntien kokoonpanossa* tapahtuneiden muutosten osalta viitataan kunnalliskalenteriin.

II. Lastensuojeluvirasto

Toimistot, ks. kunnalliskalenteri.

Kassa-, tili- ja korvausasiat hoiti rahatoimiston Kallion osasto sekä huoltoviraston asiamiesosasto.

Henkilökunta. Kertomusvuoden lopussa oli lastensuojelutoimen palveluksessa 422 (ed.v. 410) vakinaista ja 109 (87) tilapäistä viranhaltijaa sekä 163 (159) työsopimuksin palkattua henkilöä eli yhteensä 694 (656). Näistä oli lastensuojeluviraston palveluksessa 136 (126) vakinaista ja 28 (30) tilapäistä sekä 5 (5) työsuhteista eli yhteensä 169 (161) ja loput laitosten palveluksessa.

Koulutustoiminta. Henkilökunnan jatkokoulutus noudatti kahta linjaa. Osa koulutuksesta tapahtui kaupungin yleiseen koulutustoimintaan kytkeytyneenä, osa lastensuojeluviraston omasta aloitteesta ja lastensuojelutoimen henkilökuntaa koskevana. Kaupunki myönsi koti- ja ulkomaisia opintomatkoja, kokouksia ja kursseja varten lautakunnan jäsenille ja henkilökunnalle apurahoja. Koulutustoiminnan ohjaamisesta vastasi sivutoimenaan johtava huoltotarkastaja Kastehelmi Haverinen.

Tarve henkilökunnan jatkokoulutukseen oli myös kertomusvuoden aikana suuri ja tämän vuoksi tehtiin esityksiä ja aloitteita henkilökunnan oman koulutuksen ja omien kurssien aikaansaamiseksi. Lastensuojeluvirastossa toimi useita ryhmiä, joiden tavoitteena oli oman kouluttautumisen hankkiminen. Lisäksi lähetettiin kaupungin kustannuksella lukuisasti luottamusmiehiä neuvottelupäiville.

Lastensuojelulautakunnan *kokoukset* sekä tärkeimmät *päätökset, esitykset* sekä *lausunnot*, ks. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

Komiteat. Kertomusvuonna jatkoivat toimintaansa seuraavat komiteat:

kaupunginhallituksen 5.3.1964 asettama komitea, jonka tehtävänä oli tutkia lisääntyneen nuorisorikollisuuden ja siihen liittyvien sopeutumishäiriöiden ennakolta ehkäisemistä samoin kuin alaikäisten lainrikkojien huollon ja erityiskasvatuksen tarkistamista sekä näitä kysymyksiä käsittelevien viranomaisten yhteistyön kehittämistä ja tehostamista;

kaupunginhallituksen 8.10.1964 asettama komitea, jonka tehtävänä oli selvittää sosiaalihuollon hallinnossa mahdollisesti tarpeellisia muutoksia ja sosiaaliohjesäännön tarkistamista ja uusimista sekä

valtioneuvoston asettama nuorisorikoskomitea, johon kuului jäsenenä siht. Kalervo Juurinen.

Kertomusvuonna asetettiin Killinmäen keskuslaitoksen suunnittelutoimikunta, johon kuuluivat puheenjohtajana Kalervo Juurinen sekä jäsenenä Margit Törnudd.

III. Toiminta kertomusvuoden aikana

1. Hallinnollinen toimisto

Hallinnollinen toimisto suoritti hallinnollista yleisvalvontaa siten, että toimitusjohtaja, sihteeri ja talouspäällikkö suorittivat tarkastuskäyntejä laitoksissa. Lastensuojeluviraston diaariin merkittiin vuoden aikana 5 715 (4 047) saapunutta kirjelmää. Toimitusjohtajan päätösluetteloon merkittiin kertomusvuoden aikana 252 (225) pykälää.

2. Lastenhuoltotoimisto

Lastenhuoltotoimistossa suoritettava työ jakautuu avohuoltoon ja sijaishuoltoon. Avohuoltoon lasketaan tällöin kuuluviksi toisaalta erilaatuiset lakisääteiset valvontatehtävät, toisaalta toimistolle tehtyjen ilmoitusten, kantelujen, avunpyyntöjen yms. selvittelyt.

Valvottavia oli kertomusvuonna keskimäärin 171 huoltotarkastajaa kohden ja selvitystehtäviä keskimäärin 12.6 työntekijää kohden kuukaudessa.

Lasten- ja nuorisohuoltolaitosten kasvatuksellista ja huollollista valvontaa suorittivat lastenhuollontarkastaja ja apulaislastenhuollontarkastaja, joista jälkimmäisen pääasiallisena tehtävänä se on ollut. Nuorisokodeissa asuvien huollettavien yksilökohtaisesta huollosta vastasivat kaksi laitoskuraattoreina toimivaa huoltotarkastajaa.

A v o h u o l t o

Kasvatilasten valvonta ilmenee seuraavasta:

	Poikia	Tyttyjä	Yht.
Jäljellä v:ltä 1967 ...	241	272	513
V. 1968 valvontaan tulleita	38	27	65
	<u>Yhteensä</u> 279	<u>299</u>	<u>578</u>
Poistettuja v. 1968	73	95	168
V:een 1969 jääneitä	206	204	410
Näistä avioliiton ulkopuolella syntyneitä	100	119	219

Ottolapsitoimintaa varten oli lastenhuoltotoimistolla käytettävissään yksi johtava huoltotarkastaja ja yksi huoltotarkastaja, joka käsitteli yksinomaan maaseudulla tapahtuvia adoptioita. Kaupunkipiirien huoltotarkastajat puolestaan suorittivat kukin alueellaan ottolapsisuhteen syntymiseen tarvittavat toimenpiteet (kodin esitarkastuksen, koeaikana suoritettun valvonnan ja lausunnon antamisen oikeusistuunta varten).

Kotimaassa ottolapsiksi luovutettujen ikä- ja sukupuolijakauma oli seuraava:

	0-1 v	2-6 v	7 v-	Yht.
Poikia	2	11	8	21
Tyttyjä	10	14	14	38
	<u>12</u>	<u>25</u>	<u>22</u>	<u>59</u>

Näistä oli Pelastakaa Lapset -yhdistyksen välittämiä adoptioita 25. Ulkomaille adoptioitiin lisäksi kuusi suomalaista lasta.

Perheneuvonta, jota v:sta 1965 alkaen on kokeellisesti suoritettu lastenhuoltotoimiston työnä, sai kertomusvuonna aikaisempaa kiinteämpiä muotoja työryhmän henkilökunnan lisääntyessä. V. 1968 saatiin nimittäin perheneuvontatyöhön kaksi uutta huoltotarkastajaa, joten työryhmä käsitti neljä työntekijää, joista yksi oli johtava huoltotarkastaja. Työryhmän asiakkaiksi otettiin enemmän ns. moniongelma-perheitä. Entistä enemmän asiakkaiksi oma-aloitteisesti hakeutui myös avioliittovaikeuksissa olevia lapsiperheiden vanhempia.

Vuoden aikana oli pitkäaikaisen työn kohteina 98 perhettä. Hoidosta poistettiin 34 perhettä. Hoidon kohteina olleissa perheissä oli 219 lasta, hoidosta poistetuissa perheissä 65 lasta. Avioliittoneuvonnan luonteista apua pyysi 14 asiakasta.

Perheneuvontatyöryhmän jäsenet suorittivat 948 henkilökohtaista neuvottelua asiakkaiden kanssa. Näistä 403 tapahtui kotikäyntien muodossa.

21. Lastensuojelutoimi

Muiden kuntien huostassa olevien lasten valvontaa suoritettiin seuraavasti:

	Poikia	Tyttöjä	Yht.
Aviolapsia	6	13	19
Avioliiton ulkop.synt. ...	10	14	24
	Yhteensä		43
Valvontaan v:lta 1967 jääneitä lapsia			34
» v. 1968 tulleita »			14
	Yhteensä		48
Poistettuja v. 1968			5
Valvontaan v:lle 1969 jääneitä			43

Avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten

valvonnan hoiti kuten aikaisemminkin lastensuojeluviraston sisäisen työnjaon perusteella lastenvalvojan apuna lastenhuoltotoimisto. Valvonnasta huolehtivat huoltotarkastajat kukin omassa toimintapiirissään. Valvottavia au-lapsia oli kertomusvuonna 3 295 (2 873).

Nuorten kotiapulaisten valvonta, joka perustuu nuorista kotiapulaisista annettuun lakiin, oli kertomusvuonna varsin vähäistä. Niinpä vuoden alussa oli valvonnassa vain 11 nuorta kotiapulaista ja v:een 1969 valvontaan jäi ainoastaan 4 nuorta kotiapulaista.

Suojeluvallvontaan määrättyjen ikä ja sukupuoli ilmenevät alla olevasta:

Suojeluvallvonta¹⁾

Lapsen ikä vuotta	Määrätty v. 1968			Aikaisemmin määrätty			Lakkautettu			31.12.1968					
	P	T	Yht.	P	T	Yht.	P	T	Yht.	P	T	Yht.			
-6	17	14	31	22	14	36	2	4	6	36	28	64			
7-15	16	16	32	64	51	115	16	9	25	80	66	146			
16-	8	10	18	14	11	25	38	33	71	21	17	38			
	Yhteensä			41	40	81	100	76	176	56	46	102	137	111	248

¹⁾ Jälkivalvonta ml.

Kertomusvuonna ilmoitetut uudet tapaukset. Lastenhuoltotoimistolle tehtiin kertomusvuonna ilmoituksia ja virka-avunpyyntöjä, jotka koskivat 1 738 (1 999) alaikäistä. Näistä sijoitettiin laitos- tai perhehoitoon

857 lasta (lukuun eivät sisälly aikaisemmin käsitellyt valvonnassa olevat lapset).

Uudet tutkimus- ja sijoitustapaukset jatkautuivat toimenpiteen aiheen sekä lapsen iän ja sukupuolen mukaan:

Ilmoitetut tapaukset toimenpiteen aiheen sekä lapsen sukupuolen ja iän mukaan

Toimenpiteen aihe	Avohuolto											Sijaishuolto														
	-1 v		2-6 v		7-15 v		16 v		Tunte- maton		Kaikkiaan		-1 v		2-6 v		7-15 v		16 v		Kaikkiaan					
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	Yht.	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	Yh		
Lastenhuolto																										
Lapsen:																										
sairaus tai keskosuus ...	1	1	2	1	1	3	—	—	—	—	4	5	9	4	4	2	—	7	3	—	—	13	7	2		
muu sielull. poikkeavuus	—	—	2	1	15	6	—	1	—	—	17	8	25	—	—	4	2	12	8	—	1)	1	16	11	2	
raajarikkoisuus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	
koulunkäyn. laiminlyönti	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
karkaaminen tai irtolais- tapainen elämä	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vanhempien:																										
kuolema	—	—	—	1	5	4	—	—	—	—	5	5	10	—	—	—	—	12	14	—	—	12	14	2		
vähentynyt työkyky ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—		
sairaus	7	8	19	7	13	14	1	2	—	—	40	31	71	29	39	43	52	12	11	—	1)	1	84	103	18	
mielisairaus	—	1	2	6	5	7	—	1	1	1	8	16	24	1	1	4	7	4	2	1	—	10	10	2		
vajaamielisyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1		
ansiotyö	3	2	1	4	4	—	—	—	—	—	8	6	14	10	5	3	2	2	—	—	—	15	7	2		
hoidon laiminlyönti	6	6	20	14	13	13	—	2	—	—	39	35	74	2	1	—	1	2	1	—	1)	1	4	4		
kasvatuskäynnin puute ...	—	1	4	2	6	7	2	3	—	—	12	13	25	2	—	1	—	3	—	—	—	3	3	3		
lapsen hylkääminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	4	1	—	—	5	2	—		
huolimattomuus	1	—	2	—	3	2	—	—	—	—	6	2	8	1	2	—	1	—	1	—	—	1	4	—		
juoppous	—	1	17	12	16	14	2	—	—	—	35	27	62	8	5	6	7	1	6	—	—	15	18	3		
irtolaisuus	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	2	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—		
vankilassaolo	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—	4	4	—	—	3	—	1	—	—	—	4	—	—		
lapsen pahoinpitely	1	—	2	1	7	5	—	—	—	—	10	6	16	—	—	1	—	1	1	—	—	2	1	—		
koulunkäynnistä huoleh- timattomuus tai sen estä- minen	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
työn puute	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
asuntovaikeudet	19	12	26	21	17	30	1	2	—	—	63	65	128	72	80	64	60	32	46	2)	1)	1	169	187	35	
avio- tai asumusero	1	4	9	6	8	9	—	2	—	—	18	21	39	1	—	3	3	1	1	—	—	5	4	—		
elatusvelvoll.laiminlyönti	1	—	1	4	5	3	1	—	—	—	8	7	15	1	—	5	3	4	3	—	—	10	6	1		
muu aihe	20	29	53	68	86	77	3	10	1	1	163	185	348	37	24	11	14	8	5	2)	3	2)	1	59	44	10
Yhteensä	60	67	160	149	207	198	10	26	2	2	439	442	881	169	163	151	153	104	107	5	5	429	428	85		
Vajaamielishuolto																										
Lapsen:																										
vajaamielisyys	4	—	10	4	5	8	7	12	—	—	26	24	50	1	—	13	9	20	17	14	13	48	39	8		
raajarikkoisuus	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Vanhempien:																										
asuntovaikeudet	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
muu aihe	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Yhteensä	5	—	11	4	7	8	7	13	—	—	30	25	55	1	—	13	9	20	17	14	13	48	39	8		

1) Tulleet ja poistuneet. — 2) Tulleet jälkihuoltoon.

Lasten kesävirkestystoiminta. Lasten kesävirkestystoimintaan oli kertomusvuodeksi myönnetty 230 000 mk, mutta työttömyyden ym. seikkojen takia jouduttiin tarkoitukseen käyttämään 232 915 mk, josta summasta 5 209 mk (8 192) käytettiin 162 (316) alle 15-vuotiaan lapsen ja heidän saattajiensa matkakuluihin. Mainituista lapsista 47 sai

ainoastaan matka-avustusta, muut matkakulut maksettiin sijoitetuille lapsille.

Sellaisia lapsia varten, joiden vanhemmat eivät itse pystyneet järjestämään kesäviettäpaikkaa maaseudun sukulaistaloista tai maksullisista lomakodeista, järjestettiin kesävirkestystoiminnan puitteissa n. 3 kk:n oleskelu joko maalaistaloissa tai kesäsiirto-

loissa ja leireillä. Tästä pääsi osalliseksi 874 (954) lasta, joista 703 (793) sijoitettiin maaseudulle perhehoitoon, pääasiassa maalais-taloihin ja 171 (161) kesäsiirtoloihin ja leireille. Lasten ikäryhmitys oli seuraava: 259 3—6-vuotiasta, 198 7—8-vuotiasta, 312 9—12-vuotiasta, 105 13—15-vuotiasta.

Mainittujen 874 lapsen lisäksi sijoitettiin kesäkoteihin 80 laitoslasta, jotka tällä tavalla pääsivät kesävirikistyksestä ja normaalia perhe-elämästä osallisiksi. Lisäksi jouduttiin vanhempien sairauden, asunnottomuuden ym. syiden takia 44 lasta ottamaan kesän ajaksi lautakunnan huostaan ja sijoittamaan kesäkoteihin ja siirtoloihin. Ennen lasten kesäkoteihin lähtöä suoritettiin entiseen tapaan tarpeelliset terveystarkastukset.

Kesäsijoitus ¹⁾

A. Sijoituspaikan ja lapsen iän mukaan

Sijoituspaikka	Pojat						Tytöt						Kaikkiaan								
	— 1 v	2—6 v	7—8 v	9—12 v	13—15 v	16 v —	Yht.	— 1 v	2—6 v	7—8 v	9—12 v	13—15 v	16 v —	Yht.	— 1 v	2—6 v	7—8 v	9—12 v	13—15 v	16 v —	Yht.
Perhehoito	—	81	73	146	36	—	336	—	106	86	120	55	—	367	—	187	159	266	91	—	703
Leiri, siirtola tms. ...	—	42	27	22	11	—	102	—	30	12	24	3	—	69	—	72	39	46	14	—	171
Yhteensä	—	123	100	168	47	—	438	—	136	98	144	58	—	436	—	259	198	312	105	—	874
Ainoast. matka- korvauks. saaneet	—	5	5	10	6	1	27	—	2	6	6	5	1	20	—	7	11	16	11	2	47

B. Vanhempien sosiaaliryhmän mukaan

Lapsen syntyperä	Ei tietoa		Joht. ase- massa olev.		Pienyritt. työnjoht. yliempi toimisto- henk.		Ammatti- työntek. alempi toimisto- henk.		Apu- ja seka- työntekijät		Ilman ammattia		Kaikkiaan		
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	Poi- kia	Tyt- töjä	Yht.
Aviosyntyinen	6	6	—	1	9	15	259	231	129	130	13	15	416	398	814
Avioton	—	—	—	—	—	—	28	30	17	22	4	6	49	58	107
Yhteensä	6	6	—	1	9	15	287	261	146	152	17	21	465	456	921

C. Lapsen iän mukaan ja hoitomaksun suorittajan mukaan

Maksaja	— 1 v		2—6 v		7—15 v		16 v —		Kaikkiaan		
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	Yht.
Lastensuojelulautakunnan kokonaan maksamat	—	—	73	89	225	194	—	—	298	283	581
» osittain maksamat	—	—	30	32	73	86	—	—	103	118	221
Vanhempien maksamat	—	—	20	15	17	20	—	—	37	35 ²⁾	72
Matka-avustukset	—	—	5	2	21	17	1	1	27	20	47
Yhteensä	—	—	128	138	336	317	1	1	465	456	921

¹⁾ Kesäsijoituksen hoitopäiviä on 63 736. — ²⁾ Tähän sisältyy 4 lasta, joiden hoito on ilmainen.

Lastenhuoltotoimisto valvoi myös 40 yksityisen järjestön harjoittamaa kesäsijoitus-toimintaa. Tämän toiminnan tukemiseksi kaupunki oli varannut 143 000 mk:n suuruisen määrärahan.

Pitkäaikaista psykoterapeuttista hoitoa annettiin lastensuojelulautakunnan kustantamana (sen lisäksi, mitä lastensuojeluviraston sosiaalilääkärin toimiston työntekijät antoivat) 20 turvattomalle lapselle.

Sijaishuolto

Sijoitus perhehoitoon muodostaa eräänlaisen avo- ja laitoshuollon raja-alueen. Perhehoitoa varten lastenhuoltotoimistolla oli kaksi johtavaa huoltotarkastajaa ja kahdeksan huoltotarkastajaa, jotka toimivat alueellisen jaon pohjalla. Lisäksi neljällä kaupunkipiirien tarkastajalla oli tehtävänäan kaupungin alueelle perhehoitoon sijoitettujen lasten valvonta. Yksi em. huoltotarkastajista suoritti yksinomaisesti sijoituskotien hankintatyötä. Johtavien huoltotarkastajien ja huoltotarkastajien tehtävänä oli sijoituskodeissa suoritettujen tarkastusten, ohjauksen ja neuvonnan ohella mm. pitää yhteyttä paikalliseen sosiaalilautakuntaan ja paikallisasiamiehiin, osallistua kotien hankintaan, tehdä tarvittaessa esityksiä sijoitettujen lasten toimittamiseksi tutkimuksiin ja hoitoon sekä seurata yleensä heidän kehitystään ja sopeutumistaan.

Toimistolla oli perhesijoitustoimintaa varten käytettävissään erityisiä palkattuja paikallisasiamiehiä seuraavissa kunnissa: Artjärvi, Eräjärvi, Espoo, Hattula, Helsingin mlk, Honkajoki, Humppila, Iitti, Jalasjärvi, Janakkala, Jokioinen, Karijoki, Kemiö, Kii-kala, Kirkkonummi, Kiuruvesi, Koski Hl, Koski Tl, Kärkölä, Lammi, Lapinjärvi, Lohja, Loppi, Marttila, Mäntsälä, Nastola, Noormarkku, Nurmijärvi, Orimattila, Perteli, Petäjävesi, Pornainen, Pusula, Reisjärvi, Renko, Sammatti, Sipoo, Siuntio,

Somero, Suomusjärvi, Tammela, Tottijärvi, Tuusula, Valkeala, Vihti ja Viljakkala.

Laitoshuolto

Lastenhuoltotoimisto sijoitti kertomusvuonna turvattomia lapsia ja nuoria yhteensä 52 laitokseen. Näistä 17 oli kaupungin omia laitoksia, 8 toisten kuntain omistamia laitoksia ja loput erilaisten yhdistysten, järjestöjen yms. laitoksia. Lisäksi sijoitettiin lapsia ja nuoria tutkimusta ja/tai hoitoa varten Lastenlinnaan ja sairaaloiden lasten- ja nuorisopsykiatrisille osastoille. Lastenhuoltotoimistossa oli yksi viranhaltija (apulaislastenhuollontarkastaja), joka keskittyi yksinomaisesti laitoshuoltotoiminnan tarkkailuun ja kehittämiseen.

Sijoitustoiminnan laajuus ja erät siihen liittyvät muut seikat käyvät ilmi lastenhuoltotoimistoa ja suojelukasvatustoimistoa koskevista yhteisistä tiedoista.

Lastenhuoltotoimiston työssä on mahdollisuuksien mukaan pyritty noudattamaan henkilökohtaisen huollon menetelmiä. Sosiaalityöntekijöiden osallistumista erilaisiin seminaareihin ja kursseihin on pyritty edistämään.

Vajaamielishuolto. Kertomusvuoden aikana ei vajaamielishuollon alalla ole tapahtunut mitään periaatteellisia muutoksia. Uutta lakia ja sen mahdollisesti mukanaan tuomia uudistuksia odoteltaessa on pyritty kehittämään toimintaa mahdollisuuksien mukaan. Vaihetyökeskus on huoneistossa suoritettujen alkukorjausten jälkeen päässyt toimimaan paikkalukunsa, 95 paikkaa, mukaisessa laajuudessa syksystä alkaen. Syyskuun alussa aloitti toimintansa myös 80-paikkainen Solakallion erityiskoulu. Tämä merkitsi huomattavaa parannusta vajaamielisten opetustoiminnassa. Koulun v:sta 1955 alkanut kiertoaika erilaisissa tilapäistiloissa oli päättynyt ja toiminta omissa ajanmukaisissa tiloissa saattoi alkaa entistä laajempaan.

Varsinaisten laitospaikkojen osalta ei ole

21. Lastensuojelutoimi

tapahtunut suuria muutoksia. Lisäpaikkoja on saatu ainoastaan Kehitysvammaatuki 57 -yhdistyksen omistaman Kankurinmäen Tukikodin laajentuessa 12-paikkaisesta 30-paikkaiseksi. Tämän laitoksen uusien tilojen käyttöönotto merkitsi lähinnä helpotusta tilapäispaikkojen tarpeeseen. Kaupungin oman vajaamielisten keskuslaitoksen, Killinmäen keskuslaitoksen suunnittelutyö on jatkunut ja sen toivotaan sujuvan aikaisemmin laaditun aikataulun mukaisesti.

Yhteistyö vanhempien yhdistyksen, Kehitysvammaatuki 57:n kanssa on jatkunut myönteisenä paitsi Kankurinmäen Tukikodin ja asuntola Omakodin osalta, myös muutoin. Yhdistys on mm. pyrkinyt vilkastuttamaan vajaamielisten kerhotoimintaa ja saanut käyttää tähän tarkoitukseen erityiskoulun tiloja.

Vanhempien yhdistyksen lisäksi on sijoitustoiminnassa oltu yhteistyössä Mannerhei-

min Lastensuojeluliiton kanssa, jonka järjestämässä kehitysvammaisten kesäsiirtolassa oli viime kesänä yht. 28 helsinkiläistä.

Kertomusvuoden lopulla saattoi myös Sofianlehdon vastaanottokodin hammashoitola laajentaa palveluksiaan, kun narkoosilääkäri aloitti siellä työnsä lokakuussa. Hammashoitolan palvelusten piiriin on voitu toistaiseksi ottaa Sofianlehdon ulkopuolelta lähinnä päivähuoltoloissa olevia huollettavia.

Kertomusvuosi merkitsi kaupungin vajaamielishuollossa myönteistä kehitystä nimenomaan vajaamielisten opetustoiminnan ja suojatyön osalta. Laitospaikkatilanne on ollut edelleenkin kireä, mutta toisaalta on tiedetty omaa keskuslaitosta koskevien yksityiskohtaisten suunnitelmien olevan tekeillä ja valmistumisvaiheessa.

Vajaamielisistä tehdyt ilmoitukset ja virkaapupyynnöt jakaantuivat ilmoituksen pääasiallisen syyn mukaan seuraavasti:

Ilmoituksen syy	0—6 v		7—15 v		16 v—		Yht.
	P	T	P	T	P	T	
Perustutkimus vajaamielisyyden selvittämiseksi ja huollontarpeen määrittämiseksi	24	22	18	15	19	14	112
Muu tutkimus tai hoito	21	12	22	21	40	31	147
Sijoituspyyntö	2	3	3	3	2	3	16
Hoito- ja kasvatusvaikeudet	4	3	3	—	5	3	18
Olosuhteiden tarkistaminen (esim. erityislapsilisää, kotiuttamista yms. varten)	40	35	56	34	13	5	183
Hoitopaikan vaihtuminen	2	—	5	3	6	8	24
Muu syy	3	—	11	5	31	15	65
Yhteensä	96	75	118	81	116	79	565

Toimenpiteet

Vajaamielisiä

Vajaamielisluetteloon merkittiin 59

Vajaamielisluetelosta poistettiin 26
(luettelossa vuoden päättyessä 1 300)

Vajaamielisvalvontaan asetettiin 4

Valvonta lakkautettiin —
(valvonnassa vuoden päättyessä 38)

Päivähuoltoloissa sai hoitoa 355
(kaupungin omissa 298, Aula-työkodissa 57)

Sijoitettiin vajaamielislaitoksiin 67
(näistä suoraan kodista 53, lastenhuoltolaitoksista 8, muista laitoksista 6)

Toimenpiteet

Vajaamielisiä

Poistettiin vajaamielislaitoksista 25

Sijoitettiin lastenhuoltolaitoksiin 41

Lakkautettiin huostassapito 17
(näistä 1 jäi lastensuojelulautakunnan huoltoon)

Sijoitettiin kesäsiirtoloihin 80

Annettiin erilaisia avustuksia 111
(invalidivälineitä, lääkintävoimistelukustannuksia, poliklinikkamak-suja, hammashoidon ja lääkkeiden kustannuksia yms.)

Vajaamielisten lukumäärä, ikä- ja sukupuoliryhmittely, älyllisen tason mukainen ja-
kautuminen ja syntyperä (aviollinen-avioton)

sekä lisävammaisuutta ja erityishoitoa kos-
kevat tiedot käyvät ilmi seuraavasta taulu-
kosta:

Vajaamieliset 31.12. iän, sukupuolen, älykkyytason ja syntyperän (aviollinen tai avioton) mukaan.

	0—6 v		7—15 v		16 v —		Tylsäm. AO 0-19		Vähäm. AO 20-54		Heikkom. AO 55-70		Avioli- sia		Aviot- tomia		Yh- teensä
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	
<i>I Kotihoidossa olevia</i>	47	28	70	48	184	182	29	27	116	116	156	115	290	244	11	14	559
näistä vajaamielisvalvon- nassa	—	1	1	2	22	2	1	4	6	2	16	9	19	8	4	7	38
päivähuoltoloissa	13	12	60	39	96	80	10	6	76	65	83	60	158	125	11	6	300
kaupungin omilla	13	12	60	39	72	49	9	5	60	44	76	51	134	95	11	5	245
yksityisissä (Aula-työkoti)	—	—	—	—	24	31	1	1	16	21	7	9	24	30	—	1	55
<i>II Vajaamielislaitoksissa</i>	8	2	39	24	148	106	85	59	83	57	27	16	174	110	21	22	327
H:gin kaup.laitoksissa	—	—	8	4	16	4	9	5	12	1	3	2	22	8	2	—	32
Valtion laitoksissa	—	—	1	—	11	10	—	2	7	2	5	6	10	6	2	4	22
Kuntainliiton (ruots.) laitok- sissa	—	1	4	3	10	3	4	3	6	3	4	1	13	7	1	—	21
Säätiöiden ja yhdistysten lai- toksissa	8	1	26	17	111	89	72	49	58	51	15	7	129	89	16	18	252
<i>III Lastenhuoltolaitoksissa</i>	24	11	52	36	38	22	50	42	36	16	28	11	83	57	31	12	183
Kaupungin omistamissa	21	9	45	21	23	20	46	28	26	12	17	10	67	42	22	8	139
Yksityisissä lastenhuoltolai- toksissa	3	2	7	15	15	2	4	14	10	4	11	1	16	15	9	4	44
<i>IV Sairaaloissa ja hoitokodeissa</i>	2	1	1	1	100	106	19	12	38	47	46	49	89	90	14	18	211
<i>V Yksityiskoti- (=perhe) hoidossa</i>	—	—	1	3	6	10	—	2	3	6	4	5	5	10	2	3	20
Vajaamielisiä yhteensä (I—V) ...	81	42	163	112	476	426	133	142	276	242	261	196	641	511	79	69	1 300

Vajaamielisneuvola. Lastensuojeluviraston vajaamielisneuvolalla oli 73 vastaanotto-
kerta. Yhteensä tutkittiin tai hoidettiin 219
tapausta eli keskimäärin 3 tapausta vas-
taanottoa kohti. Vastaanottoa pyydettyäessä
ilmoitetun pääasiallisen syyn perusteella ta-
paukset jakautuivat seuraavasti:

Perustutkimus vajaamielisyyden ja
sen asteen selvittämiseksi 45
Lääkehoidon määrääminen ja sen
kontrollointi 54
Tutkimus ja lausunto erilaisia sosiaali-
turva-anomuksia varten 27
Laitossijoituksen alkaessa suoritettu
tarkastus 27

Neuvottelu ja ohjaus kasvatus- ja hoi-
tovaiketuksien vuoksi 30
Lähete sairaala- tai poliklinikkatutki-
muksiin tai -hoitoon 6
Tutkimus ja lausunto lääkintävoimis-
telun tarpeesta 10
Tutkimus ja lausunto sterilisaatio-
esitystä varten 2
Tutkimus erilaisten lausuntojen anta-
mista varten (kansakoulu-, sotilas-,
oikeus- ym. viranomaisille) 11
Muut toimenpiteet 7

Yhteensä 219

Neuvolaan tuloon on 49 tapauksessa ollut
kaksi tai useampia syitä.

21. Lastensuojelutoimi

Lisävammaisuus ja erityishoito

	Laitos- hoito	Avohuolto (koti+päivä- huolt.)	Kotihoito (vain kotona)	Yht.
<i>Lisävammaisuus</i>				
ei lisävammoja	91	41	45	177
osittain liikuntakyvytön	194	58	77	329
kokonaan liikuntakyvytön	73	3	22	98
kouristuksia saava	171	32	35	238
aina levoton/aggress.	144	27	16	187
ajoittain levoton/aggress.	208	76	49	333
tabrii ja/tai kastelee	237	52	31	320
sokea tai huono näkö	101	72	64	237
kuuro tai huono kuulo	56	16	20	92
syötettävä, puettava, täysin autettava	241	49	45	308
puhevikainen	443	164	117	724
CP-tapaus	129	34	54	217
<i>Erityishoitoa saavat</i>				
saa epilepsia tai rauh. lääkkeitä	282	65	67	414
muuta jatkuvaa lääkitystä	98	12	6	116
saa lääkintävoimistelua	49	15	10	74
käyttää invalidivälineitä	63	43	29	135
saa puheopetusta	5	49	2	56
saa muuta erityishoitoa	—	1	—	1

3. Suojelukasvatustoimisto

Suojelukasvatustoimiston tehtävänä on suorittaa lasten- ja lähinnä nuorisonhuoltoa niissä tapauksissa, joissa huollon tarve liittyy erityisesti korostuneisiin sopeutumisen häiriöihin. Tällaista suojelukasvatusta tarvitsevia lapsia ja nuoria koskevia ilmoituksia saapui toimistoon kertomusvuoden aikana kaikkiaan 4 130 (4 160), mihin lukuun sisältyvät myös sellaiset selvitys- ja tutkimustapaukset, jotka eivät aiheuttaneet varsinaisia toi-

menpiteitä. Samasta alaikäisestä saattoi saapua ilmoituksia useamman kerran vuodessa, ja näin ollen vuoden kuluessa tutkittavaksi tulleiden tai toimiston huollettavien alaikäisten määrä oli 2 222 (2 576). Näihin lukuihin eivät sisälly kuitenkaan koulu-kuraattorin hoitamattomat tapaukset eivätkä rangaistusmääräysmenettelyn käyttöä koskevain asiain käsittely.

Ilmoittajan ja ilmoituksen aiheen mukaan ilmoitetut tapaukset jakaantuivat seuraavasti:

Vuoden aikana saapuneet ilmoitukset:

A. Ilmoittajan mukaan

Ilmoittaja	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä
Vanhemmat	197	166	363
Muu omainen	13	15	28
Huollettava itse	21	23	44
Muu yksityinen henkilö	31	26	57
Lastensuojeluviranomainen	77	64	141
Muu huoltoviranomainen	26	10	36
Kasvatusneuvola	3	—	3
Muu terveydenhoitoviranomainen	7	6	13
Kouluviranomainen	105	59	164
Poliisiviranomainen	2 432	602	3 034
Oikeusviranomainen	211	33	244
Muu	2	1	3
Yhteensä	3 125	1 005	4 130

B. Ilmoituksen aiheen mukaan

Ilmoituksen aihe	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä
Rikos, jonka laatu epäselvä	18	1	19
Varkaus, näpistäminen, törkeä varkaus, murto	948	155	1 103
Moottoriajoneuvon anastaminen, varastaminen tai toisen omistaman moottoriajoneuvon luvaton haltuunotto	210	8	218
Muu omaisuusrikos	122	18	140
Väkivaltarikos	155	2	157
Väkijuomalakirikos	90	12	102
Moottoriajoneuvoliikenne-rikos	106	—	106
Muu liikenne-rikos	21	—	21
Muu rikos	120	27	147
Tavattu alkoholista päihtyneenä	577	134	711
Tavattu muusta päihtyneenä	97	43	140
Kerjääminen	9	6	15
Karkaaminen tai kuljeskelu	274	390	664
Kestämättömässä työsuhteessa tai toimettomuus	29	21	50
Väkivaltaisuus	30	3	33
Koulun laiminlyönti	113	50	163
Muu kouluvaikeus	12	6	18
Muut kasvatusvaikeudet	47	52	99
Hakee työlupaa tai passia	3	2	5
Muu aihe	144	75	219
Yhteensä	3 125	1 005	4 130

Saapuneista ilmoituksista koski 1 684 rikosasiaa ja loput 2 446 toisia sosiaalisen sopeutumisen häiriöitä tai muunlaisia huollon aiheita. Rikosasioista 722 koski alle 15-vuotiaana rangaistavan teon tehneitä henkilöitä, ja nämä eivät tulleet lainkaan syyttäjän tai tuomioistuimen käsiteltäviksi. Sitäpaitsi lastensuojeluviraston käsiteltäväksi tuli 70 rikosasiaa, jotka koskivat 15 v täyt-

täneitä henkilöitä, mutta eivät tulleet syyttäjän eikä tuomioistuimen käsiteltäväksi, koska asiasta ei oltu tehty poliisille rikosilmoitusta tai koska kysymyksessä oli asianomistajarikos. Loput 15 v täyttäneitä koskevista rikosilmoituksista tulivat syyttäjän tai tuomioistuimen käsiteltäväksi ja niitä koskevat oikeudelliset ratkaisut ilmenevät seuraavan taulukon b-osasta.

Ilmoitettujen rikosasiain oikeudellinen käsittely

	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä
a) Toimiston käsittelemät rikosasiat, jotka eivät tulleet syyttäjän tai tuomioistuimen käsiteltäväksi:			
Syyttäjä ei käsitellyt, koska tekijä oli alle 15-vuotias	659	63	722
» » » , vaikka tekijä oli 15 v täyttänyt, koskei ollut tehty rikosilmoitusta tai kysymyksessä oli asianomistajarikos	57	13	70
b) Syyttäjän tai tuomioistuimen päätös 15 v täyttäneitä koskevassa rikosasiassa:			
Syyttäjä luopunut syytteestä, koska syytetty oli ymmärrystä vailla.....	3	—	3
» jättänyt syyttämättä (LNR 2§) ¹⁾	69	8	77
Syyte hylätty	13	1	14
Oikeus jättänyt tuomitsematta (LNR 3§)	193	51	244
» katsonut ymmärrystä vailla olevaksi	—	—	—
Ehdollinen sakko	12	—	12
» vapausrangaistus	208	20	228
Ehdoton sakko	236	15	251
» vapausrangaistus alle 6 kk	28	1	29
» vapausrangaistus 6—12 kk	16	—	16
» vapausrangaistus yli 1 v	16	—	16
Muu seuraamus	1	1	2
Yhteensä	1 511	173	1 684

¹⁾ Laki nuorista rikoksentehtäjistä 31.5.1940.

21. Lastensuojelutoimi

Mikäli rangaistus oli sekä sakko- että vapausrangaistus, se on merkitty vain vapausrangaistuksen ryhmään.

Suojelukasvatusjaoston päättämät tai vahvistamat ja toimiston suorittamat uudet huoltotoimenpiteet ilmenevät seuraavasta taulukosta. Sama alaikäinen on voinut

vuoden kuluessa saada useammanlaista kotikasvatusta tukevaa avohuoltoa ja sijaishuoltoa. Samasta henkilöstä on kuitenkin merkitty seuraavaan korkeintaan kaksi avohuoltotoimenpidettä ja korkeintaan yksi sijaishuoltotoimenpide.

Uudet huoltotoimenpiteet lapsen iän mukaan

Huoltotoimenpide	Lapsen ikä, vuotta												Kaikkiaan						
	-6		7-8		9-12		13-15		16-17		18-		Tunte- maton		Poikia	Tyttöjä	Yh- teensä		
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T					
<i>Avohuolto</i>																			
Tutkimus, neuvonta ja ohjaus	1	—	23	4	240	22	690	268	927	374	425	139	12	4	2	318	811	3	129
Suojeluvallonta	—	—	—	—	13	3	51	25	47	35	28	25	2	—	—	141	88	—	229
Muu valvonta	—	—	—	—	3	—	12	4	25	14	42	17	—	—	—	82	35	—	117
Taloudellinen avustaminen	—	—	—	—	12	—	90	22	82	60	61	53	1	—	—	246	135	—	381
Sosiaalinen oikeusapu	—	—	—	—	10	1	72	15	208	38	58	9	1	—	—	349	63	—	412
Toimittaminen lääkärin tai psy- kologin tutkimuks.	—	—	—	—	3	—	11	5	1	2	—	—	—	—	—	15	7	—	22
Lähtettäminen hoitopaikkaan ...	—	—	—	—	1	—	1	2	—	3	—	—	—	—	—	2	5	—	7
Koulunkäynnin järjestäminen.	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	3	2	—	5
Toimittaminen kotikuntaan ...	—	—	—	—	2	4	19	34	17	47	5	15	—	—	—	43	100	—	143
Annettu lausunto viraston ulko- puolelle	—	—	—	—	7	1	18	9	16	22	33	5	—	—	—	74	37	—	111
Muu toimenpide	—	—	—	—	8	—	23	16	42	14	17	7	—	—	—	90	37	—	127
Yhteensä	1	—	23	4	300	31	989	401	1	365	609	669	271	16	4	3363	1320	4	683
<i>Sijaishuolto</i>																			
9 § 1 (hylätty lapsi)	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
9 § 2 c (toistaiseksi vanh.suost.)	—	—	—	—	7	—	32	14	15	16	1	4	—	—	—	55	34	—	89
11 § (luovutusop. nojalla)	—	—	—	—	5	—	18	12	9	4	2	1	—	—	—	34	17	—	51
12 §, 17 § (päätoksellä vast. van- hempien tahtoa)	—	—	—	—	—	—	2	2	3	—	—	1	—	—	—	5	3	—	8
19 § (väliaik.sij.)	—	—	—	—	8	1	26	12	30	20	7	11	—	—	—	71	44	—	115
Yhteensä	—	—	—	—	20	1	78	41	58	40	10	17	—	—	—	166	99	—	265
Siitä sekä avo- että sijaishuolto- saaneet	—	—	—	—	15	—	64	36	42	31	7	13	—	—	—	128	80	—	208

Vuoden kuluessa tutkittujen ja huollettujen 222 lapsen ja nuoren jakaantuminen ikäryhmiin ilmenee seuraavasta:

Tutkittavaksi otetut ja huolletut iän mukaan

Ikä, vuotta	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä
-6	1	—	1
7-8	16	3	19
9-12	152	20	172
13-15	438	186	624
16-17	686	273	959
18-	325	110	435
Tunte- maton	9	3	12
Yhteensä	1 627	595	2 222

Alaikäiset tarvitsivat huoltoa osittain lastensuojelulain 8 §:n 1. mom:n a-, b- ja c-kohdissa mainittujen kehityshäiriöiden sekä perheolosuhteissa esiintyvien vaikeuksien johdosta, osittain lastensuojelulain 8 §:n 1. mom:n e-kohdassa ja 2. mom:ssa mainittujen sopeutumishäiriöiden takia. Yleensä sopeutumisen häiriöihin liittyi kehityshäiriöitä tai sosiaalisia vaikeuksia.

Seuraavassa uudet toimenpiteet on luokiteltu kussakin tilanteessa pääasialliseksi katsottavan huollon tarpeen perusteella:

Uusien toimenpiteiden pääaihe lapsen iän mukaan

Toimenpiteen aihe	Lapsen ikä, vuotta												Kaikkiaan				
	-6		7-8		9-12		13-15		16-17		18-		Tuntem.		P	T	Yht.
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T			
Sairaus, kehityshäiriö tai turvattuustekijät	-	-	-	-	1	-	2	1	4	4	4	3	-	-	11	8	19
Sopimaton ansiotoimi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Koulunkäynnin laiminlyönti tai muu koulun järjestyksen rikkinen	-	-	1	-	31	2	59	38	32	23	4	1	2	1	129	65	194
Rangaistava teko	1	-	15	-	106	10	327	52	433	61	192	30	6	1	1080	154	1234
Kerjääminen, karkailu tai irtolaistapainen elämä	-	-	-	-	25	6	53	74	54	125	17	49	-	1	149	255	404
Tavattu päihtyneenä	-	-	-	-	5	-	53	36	182	48	106	20	1	-	347	104	451
Muu aihe	-	-	-	3	4	3	20	23	37	51	12	21	-	-	73	101	174
Yhteensä	1	-	16	3	172	21	514	224	742	312	335	125	9	3	1789	688	2477

Toimiston pysyväisluontoiset valvontatoimenpiteet koskivat osittain alaikäisiä, joille oli määrätty suojeluvalvoja, osittain toimiston kautta perhehoitoon sijoitettuja tai sijaishuollosta koetteeksi omaistensa hoitoon sijoitettuja. Tämä valvontatoimi ilmenee seu-

raavasta taulukosta (nämä luvut on laskettu suojelukasvatustoimiston omien laskelmien perusteella eikä tilastotoimistossa, kuten useimmat tässä toimintakertomuksessa mainitut luvut):

Suojelukasvatustoimiston valvontatoimi

	Suojeluvalvonnassa		Laitoshuollon jälkivalvonnassa tai perhehoitoon sijoitettuja		Valvottavia kaikkiaan		
	Valvojan ollessa						Yhteensä
	lastensuojeluviranomainen	yksityinen henkilö	lastensuojeluviranomainen	yksityinen henkilö	Poikia	Tyttöjä	
Jäljellä v:sta 1967	140	19	160	6	191	140	331
V. 1968 valvontaan tulleita	89	20	96	11	169	41	210
Näistä:							
Muutti toiselle paikkakunnalle, vihittiin avioliittoon, kuoli tai valvonnan enimmäisaika päättyi	10	2	20	1	13	20	33
Poistettiin valvonnasta myönteisin tuloksin	30	-	38	1	47	22	69
Otettiin lastensuojelulautakunnan huostaan tai sijoitettiin jälleen lastenhuoltolaitokseen	27	3	28	1	39	20	59
Valvonta lopetettiin tuloksettomana	8	2	4	-	9	5	14
Tuomittiin rikoksesta tai siirrettiin huoltolautakunnan alkoholista ja irtolaishuolto-osaston huollettavaksi	9	-	6	3	16	2	18
V:een 1969 jääneitä	145	32	160	11	236	112	348
Yhteensä	229	39	256	17	360	181	541

21. Lastensuojelutoimi

Rangaistusmääräykset. Toimisto käsitteli 3 452 (4 856) poliisiviranomaisen esitystä rangaistusmääräysmenettelyn käyttämiseksi nuoria rikoksentehtyjä koskeissa asioissa. Näistä 506 koski alle 18-vuotiaita ja 3 036 yli 18-vuotiaita. Moottoriajoneuvoliikenne-rikoksia oli 2 794, muita liikenne-rikoksia 19, juopumusrikoksia 419 ja muita rikoksia 310 (luvut laskettu toimiston kortiston perusteella eikä tilastotoimistossa).

Koulukuraattorin työtä jatkettiin Aleksis Kiven ja Kallion kansakoulussa, missä toimi suojelukasvatustoimiston kaksi sosiaalityöntekijää. Koulukuraattori otti hoitoonsa 170 (180) oppilasta. Toimintaa selostetaan lähem-

min suomenkielisten kansakoulujen vuosikertomuksessa.

4. Lastenhuoltotoimistoa ja suojelukasvatustoimistoa koskevia yhteisiä tietoja

Eripainoksessa sekä seuraavissa taulukoissa on tietoja vuoden kuluessa sijaishuollossa olleiden ominaisuuksista ja olosuhteista, huollon perusteista ja käytetyistä huostanoton muodoista sekä sijoituspaikoista.

Sijaishuoltoon tulleet uudet tapaukset sijoituspaikan ja iän mukaan ilmenevät seuraavasta:

Sijoituspaikka	Poikia					Tyttöjä					Kaikkiaan				
	Huollettavan ikä, vuotta										Yht.	Yht.	Yht.	Yht.	
	1	2-6	7-15	16-	Yht.	1	2-6	7-15	16-	Yht.					1
<i>Lastenhuolto</i>															
Kaupungin laitokset	123	115	64 ¹⁾	4	306	118	117	55 ²⁾	1	291	241	232	119	5	597
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset ...	42	17	14	—	73	43	14	20 ³⁾	2	79	85	31	34	2	152
Valtion laitokset	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Perhehoito	4	19	24 ⁴⁾	1	48	2	22	32 ⁵⁾	2	58	6	41	56	3	106
Huostassa ilman sijoitusta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	169	151	104	5	429	163	153	107	5	428	332	304	211	10	857
<i>Vajaamielishuolto</i>															
Kaupungin laitokset	—	6	5	—	11	—	6	2	2	10	—	12	7	2	21
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset ...	1	7	7	6	21	—	1	5	3	9	1	8	12	9	30
Valtion laitokset	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1
Perhehoito	—	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	1	—	1	2
Huostassa ilman sijoitusta	—	—	8	7	15	—	1	10	7	18	—	1	18	14 ⁶⁾	33
Yhteensä	1	13	20	14	48	—	9	17	13	39	1	22	37	27	87
<i>Suojelukasvatus</i>															
Kaupungin laitokset	—	—	80	60	140	—	—	34	41	75	—	—	114	101	215
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset ...	—	—	—	4	4	—	—	2	11	13	—	—	2	15	17
Valtion laitokset	—	—	2	—	2	—	—	2	5	7	—	—	4	5	9
Perhehoito	—	—	13	3	16	—	—	4	—	4	—	—	17	3	20
Huostassa ilman sijoitusta	—	—	3	1	4	—	—	—	—	—	—	—	3	1 ⁶⁾	4
Yhteensä	—	—	98	68	166	—	—	42	57	99	—	—	140	125	265

¹⁾ Tulleet jälkihuoltoon. — ²⁾ Tulleet ja poistuneet 1968. — ³⁾ 1 tullut ja poistunut 1968, 1 tullut jälkihuoltoon. — ⁴⁾ Lisäksi 1 poika ja 1 tyttö, jotka tulivat jälkihuoltoon ja poistuivat huollosta 1968. — ⁵⁾ Tähän sisältyy 15 poikaa ja 17 tyttöä, joilla on ollut lisäksi leiri-, siirtola- tms. sijoitus. — ⁶⁾ Samoin 2 poikaa.

Sijaishuollosta poistuneet sijoituspaikan ja iän mukaan ilmenevät seuraavasta:

Sijoituspaikka	Pojat					Tytöt					Kaikkiaan				
	Huollettavan ikä, vuotta														
	1	2-6	7-15	16	Yht.	1	2-6	7-15	16	Yht.	1	2-6	7-15	16	Yht.
Lastenhuolto															
Kaupungin laitokset	73	104	60	27	264	73	93	61	12	239	146	197	121	39	503
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset	20	29	18	2	69	31	23	26	16	96	51	52	44	18	165
Valtion laitokset	—	—	1	1	2	—	—	1	—	1	—	—	2	1	3
Perhehoito	3	32	15	28	78	3	30	32	28	93	6	62	47	56	171
Huostassa ilman sijoitusta	1	8	6	4	19	—	7	4	3	14	1	15	10	7	33
Yhteensä	97	173	100	62 ¹⁾	432	107	153	124	59 ²⁾	443	204	326	224	121 ³⁾	875
Vajaamielishuolto															
Kaupungin laitokset	—	3	4	1	8	—	4	1	1	6	—	7	5	2	14
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset	—	7	8	6	21	—	1	4	2	7	—	8	12	8	28
Valtion laitokset	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1
Perhehoito	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2	—	—	2
Huostassa ilman sijoitusta	—	—	8	7	15	—	—	10	7	17	—	—	18	14 ⁴⁾	32
Yhteensä	—	10	20	14	44	—	7	15	11	33	—	17	35	25	77
Suojelukasvatus															
Kaupungin laitokset	—	—	44	46	90	—	—	15	37	52	—	—	59	83	142
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset	—	—	—	5	5	—	—	—	18	18	—	—	—	23	23
Valtion laitokset	—	—	1	2	3	—	—	1	3	4	—	—	2	5	7
Perhehoito	—	—	11	3	14	—	—	3	2	5	—	—	14	5	19
Huostassa ilman sijoitusta	—	—	2	45	47	—	—	—	21	21	—	—	2	66 ⁵⁾	68
Yhteensä	—	—	58	101	159	—	—	19	81	100	—	—	77	182	259

Uusien huollettavien sosiaaliset olot ilmenevät seuraavasta:

A. Huollettavan syntyperä

	Lastenhuolto					Vajaamielishuolto					Suojelukasvatus					Kaikkiaan						
	Vanhemmat asuneet Helsingissä																					
	Ei tietoa	Ei ole asirnut Hgssä	Alle vuoden	1-9 vuotta	10 vuotta tai kauemm.	Yht.	Ei tietoa	Ei ole asirnut Hgssä	Alle vuoden	1-9 vuotta	10 vuotta tai kauemm.	Yht.	Ei tietoa	Ei ole asirnut Hgssä	Alle vuoden		1-9 vuotta	10 vuotta tai kauemm.	Yht.			
Aviosyntyinen:																						
Ei tietoa vanhemmista	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Vanhemmat elävät	93	6	29	179	152	459	—	—	—	—	3	21	46	70	6	15	2	21	75	119	648	
Jompikumpi elää	11	1	6	13	20	51	—	—	—	—	—	—	1	7	8	3	3	1	3	21	31	90
Molemmat kuolleet	3	—	—	3	6	12	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	1	4	17
Vanhemmat avioerossa	26	2	6	26	36	96	—	—	—	—	—	—	6	6	9	4	1	16	49	79	181	
Avioton:																						
Äiti elää	46	6	44	85	52	233	1	—	—	—	—	—	1	2	1	1	1	3	14	20	255	
Äiti kuollut	1	—	—	1	4	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	7
Ei tietoa äidistä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	180	15	85	307	270	857	1	—	3	22	61	87	23	27	7	43	165	265	1	209		

¹⁾ Näistä 46 jälkihuollosta. — ²⁾ Samoin 37. — ³⁾ Tähän sisältyy 16 poikaa ja 15 tyttöä, jotka ovat siirtyneet Skj:lle tai vajaamielishuoltoon. — ⁴⁾ Tähän sisältyy 15 poikaa ja 17 tyttöä, joilla on ollut lisäksi leiri-, siirtola- tms. sijoitus. — ⁵⁾ Samoin 2 poikaa.

21. Lastensuojelutoimi

B. Vanhempien sosiaalisen sopeutumisen häiriöitä

Isän	Lastenhuolto								Vajaamielishuolto								Suojelukasvatus								Kaikkiaan
	Äidin																								
	1	2	3	4	5	6	0	Yht.	1	2	3	4	5	6	0	Yht.	1	2	3	4	5	6	0	Yht.	
1 Ei tiedossa häiriöitä	223	8	—	1	2	3	11	248	53	—	—	—	—	—	1	54	66	—	1	—	1	1	7	76	3
2 Päihdyttävien aineiden väärinkäytt. ...	89	7	5	1	—	—	18	120	9	—	—	—	—	—	9	45	8	—	—	—	1	6	60	1	
3 Irtolaistapaista elämää	2	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
4 Merkittävää rikollisuutta	20	—	2	—	1	—	8	31	1	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	1	—	—	5	
5 Väkivaltaisuuksia, sopeutumattomuutta perhepiirissä	12	—	—	—	3	1	—	16	—	—	—	—	—	—	—	8	—	1	—	—	—	—	—	9	
6 Kaksi tai useampi kohdissa 2-5 tarkoitettuja häiriöitä	23	1	1	1	—	2	2	30	1	—	—	—	—	—	1	15	1	—	—	—	1	2	19	5	
0 Ei tietoa	193	14	18	10	—	5	170	410	16	—	—	—	1	—	4	21	32	2	1	—	3	57	95	5	
Yhteensä	562	30	26	13	6	11	209	857	81	—	—	—	1	—	5	87	171	11	3	—	1	7	72	265	12

C. Vanhempien somaattinen tai psyykinen terveys

Isän	Lastenhuolto								Vajaamielishuolto								Suojelukasvatus								Kaikkiaan
	Äidin																								
	1	2	3	4	5	0	Yht.	1	2	3	4	5	0	Yht.	1	2	3	4	5	0	Yht.				
1 Terve	255	28	—	7	48	9	347	44	7	—	1	2	1	55	67	8	—	2	6	10	93	95			
2 Kroon. sairastunut tai invalidi	22	11	—	—	2	2	37	4	2	—	1	1	—	8	19	5	—	2	3	4	33	48			
3 Rekist. vajaamielisenä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
4 Muuten psyykkisesti poikkeava	2	—	—	3	2	—	7	2	1	—	—	—	—	3	4	1	—	3	—	—	8	18			
5 On tai on ollut psykiatrin hoidossa	14	5	—	1	10	1	31	2	—	—	—	1	—	3	4	1	—	—	2	1	8	42			
0 Ei tietoa	245	31	1	25	39	94	435	11	3	—	2	1	1	18	44	11	—	3	4	61	123	576			
Yhteensä	538	75	1	36	101	106	857	63	13	—	4	5	2	87	138	26	—	10	15	76	265	1209			

Seuraavasta taulukosta ilmenevät ne, jotka olivat par'aikaa huollettavana 31.12.1968. Taulukosta siis puuttuvat ne, joiden kohdalla on suoritettu vain lyhytaikaista tutkimusta,

ohjausta ja neuvontaa ja joiden suhteen ei mainittuna päivänä ollut käynnissä huolto-toimenpidettä.

Huoltomuoto	Poikia					Tyttöjä					Kaikkiaan				
	—1 v	2—6 v	7—15 v	16 v—	Yht	—1 v	2—6 v	7—15 v	16 v—	Yht	—1 v	2—6 v	7—15 v	16 v—	Yht.
Lastenhuolto															
<i>Sijaishuolto:</i>															
Kaupungin laitokset	28	35	147	—	210	28	36	68	—	132	56	71	215	—	342
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset	73	67	112	—	252	57	40	89	—	186	130	107	201	—	438
Valtion laitokset	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Perhehoito	31	233	478	—	742	39	218	550	—	807	70	451	1 028	—	1 549
Yhteensä	134	335	737	—	1 206	124	294	707	—	1 125	258	629	1 444	—	2 331
<i>Jälkihuolto:</i>															
Kaupungin laitokset	—	—	—	57	57	—	—	—	18	18	—	—	—	75	75
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset	—	—	—	19	19	—	—	—	21	21	—	—	—	40	40
Valtion laitokset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Perhehoito	—	—	—	61	61	—	—	—	63	63	—	—	—	124	124
Huollossa ilman sijoitusta	—	—	—	1	1	—	—	—	4	4	—	—	—	5	5
Yhteensä	—	—	—	138	138	—	—	—	106	106	—	—	—	244	244
Suojelvalvonta	5	31	80	21	137	5	23	66	17	111	10	54	146	38 ¹⁾	248
Kaikkiaan	139	366	817	159	1 481	129	317	773	123	1 342	268	683	1 590	282	2 823
Vajaamielishuolto															
<i>Sijaishuolto:</i>															
Kaupungin laitokset	—	16	48	45	109	—	7	19	27	53	—	23	67	72	162
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset	1	5	34	124	164	—	4	32	92	128	1	9	66	216	292
Valtion laitokset	—	—	1	11	12	—	—	—	7	7	—	—	1	18	19
Perhehoito	—	—	1	2	3	—	—	1	3	4	—	—	2	5	7
Yhteensä	1	21	84	182	288	—	11	52	129	192	1	32	136	311	480
Muu huolto	5	11	7	7	30	—	4	8	13	25	5	15	15	20	55
Kaikkiaan	6	32	91	189	318	—	15	60	142	217	6	47	151	331	535
Suojelukasvatus															
<i>Sijaishuolto:</i>															
Kaupungin laitokset	—	—	51	21	72	—	—	14	5	19	—	—	65	26	91
Yksityiset tai toisten kuntain laitokset	—	—	6	8	14	—	—	4	11	15	—	—	10	19	29
Valtion laitokset	—	—	22	42	64	—	—	9	6	15	—	—	31	48	79
Perhehoito	—	—	11	23	34	—	—	1	6	7	—	—	12	29	41
Huostassa ilman sijoitusta	—	—	15	110	125	—	—	8	41	49	—	—	23	151	174
Yhteensä	—	—	105	204	309	—	—	36	69	105	—	—	141	273	414
Suojelvalvonta	—	—	37	83	120	—	—	11	46	57	—	—	48	129 ²⁾	177
Muu valvonta	—	—	6	50	56	—	—	3	21	24	—	—	9	71 ³⁾	80
Kaikkiaan	—	—	148	337	485	—	—	50	136	186	—	—	198	473	671

¹⁾ Tähän sisältyy 2 poikaa ja 2 tyttöä, jotka ovat lisäksi sijaishuollossa. — ²⁾ Samoin 69 poikaa ja 25 tyttöä. — ³⁾ Samoin 56 poikaa ja 24 tyttöä.

21. Lastensuojelutoimi

5. Elatusaputoimisto

Elatusaputoimistossa pidettyyn avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten luetteloon merkittiin uusia tapauksia v:n 1968 aikana 791 ja poistettiin 682. Kapp.v:ltä 1967 siirtyi 4 448 tapauksia, oli v:n 1968 lopussa 4 557 lasta luettelossa.

Seuraavat asetelmat valaisevat vuoden lopulla luetteloissa olleiden lasten äitien ja elatusvelvollisten siviilisäätyä ja ikää lasten syntymässä.

Siviilisääty

	Äitejä	Elatus- velv.
Naimattomia	3 641	1 780
Leskiä ja laill.eronn.	638	558
Naimisissa olevia	272	1 337
Tiedot puuttuvat	6	882
Yhteensä	4 557	4 557

Ikä, vuotta

	Äitejä	Elatus- velv.
15	15	2
16—19	794	279
20—24	1 757	1 148
25—29	983	1 039
30—34	551	621
35—39	332	375
40—44	111	212
45—49	12	115
50—54	—	55
55—59	—	18
60—	—	14
Tiedot puuttuvat	2	679
Yhteensä	4 557	4 557

Lastenvalvojan luetteloissa olevista lapsista kuoli kertomusvuoden aikana 14, joista 12 sairaalassa, 1 lastenkodissa ja 1 tapaturmaisesti hukkumalla.

Kuolemansyy

Heikko ja elinkelvoton	7
Sydämen synn.epämuodostuma	1
Verenkiertoelinten	1
Vesipää + keuhkokuume	1
Keuhkojen ilmattomuus	1
Keskosen yleismyrkytys	1
Kuollut synnytyksessä	1
Hukkuminen	1

Ottolapsiksi hyväksyttiin 65 lastenvalvojan luetteloissa ollutta avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta.

Kokoukset. Elatusapujaosto piti kertomusvuonna 11 kokousta.

Elatusvelvollisuuden alustavan selvityksen suoritti lastenvalvoja äitien antamien tietojen perusteella. Asianosaisten ja lastenvalvojan keskinäisissä neuvotteluissa koetettiin kussakin tapauksessa saada aikaan elatussopimus, mutta jos elatusvelvolliseksi määrajaksi ilmoitettu kieltäytyi sopimasta tai elatusavun määrästä ei päästy yksimielisyyteen, otettiin lapsen äidin pyynnöstä tai viran puolesta elatusvelvollista vastaan haaste.

Elatusvelvollisuus selvitettiin asianosaisten keskinäisellä sopimuksella 217 (234) tapauksessa ja tuomioistuimen päätöksellä 87 (94) tapauksessa.

Maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain perusteella haettiin kantajana esiintyvän äidin puolesta 77 (81) tapauksessa maksutonta oikeudenkäyntiä, kaikki hakemukset hyväksyttiin.

Kaikkiaan esiinnyttiin oikeudessa 263 (301) kertaa. Lisäksi lastenvalvoja esiintyi lastensuojelulautakunnan edustajana 3 (2) kertaa. Toisten kuntien lastenvalvojen puolesta esiinnyttiin oikeudessa 12 (7) kertaa.

Muille sosiaaliviranomaisille annettiin virka-apua lastenvalvojan toimialaan kuuluvissa tehtävissä 151 (155) tapauksessa.

Elatusapujaosto teki Uudenmaan lääninhallitukselle uusia työlaitosesityksiä avio-

liiton ulkopuolella syntyneiden lasten osalta 47 (50) ja avioliitossa syntyneiden lasten osalta 246 (158) tapauksessa. Lääninhallituksen päätös saatiin yhteensä 288 (162) tapauksessa. Päätöksistä oli hylkääviä 24 (10). Huoltoapulain 42 §:n perusteella käsiteltiin elatusapujaostossa työlaitoksessa olevien elatusvelvollisten 109 (71) työlomanomusta ja 24 (124) tapauksessa määrättiin työломalla ollut palautettavaksi työlaitokseen. Työlaitospäätöksen täytäntöönpano keskeytyi 3 tapauksessa sairauden takia ja päättyi 30 tapauksessa lapsen täytettyä 18 vuotta.

Elatusavun ennakkoo koskevia hakemuksia jätettiin elatusaputoimistoon yhteensä 621,

joista lautakunta hylkäsi 18, koska lainmukaiset edellytykset ennakon suorittamiselle puuttuivat.

Ennakkoo suoritettiin yhteensä 3 700 nostajalle 5 145 lapsesta (au-lapsia 1 084 ja pl-lapsia 4 061) yhteensä 1 650 842 mk.

Lautakunta lakkautti vuoden kuluessa ennakon suorittamisen 412 nostajalta.

Ennakon korvausta perittiin 1 331 elatusvelvolliselta yhteensä 322 970 mk eli 19.6 % suoritettujen ennakoiden määrästä.

Uudenmaan lääninhallitus vapautti v:n 1968 tekemillään päätöksillä 81 elatusvelvollista korvaamasta suoritettua ennakkoo yhteensä 115 343 mk ja hylkäsi 15 elatusvelvollisen anomuksen.

Lastenvalvojan kassan rahavarat ja tilitapahtumat v. 1968

Tulot

Siirto v:lta 1967:	Au-lapset mk	Aviolapset mk	Yhteensä mk
Lastenvalvojan talletus-, säästö-, postisiirtotilin ja kassan saldo	—	—	108 573
Valvottujen säästötilien saldo	217 636	2 114	219 750
Lapsille perityt elatusmaksut	1 164 948	640 988	1 805 936
Kaupungille suoritettavat hoitomaksujen korvaukset	298 339	19 500	317 839
Peritty elatusapuennakkoo	99 199	223 863	323 062
Kuntien tilittämät ennakkokorvaukset	3 005	2 883	5 888
Rahatoimiston Kallion osastolta elatusapuennakkojen maksamiseen	—	—	1 327 889
Yksityisiltä perityt oikeuskulujen korvaukset	12 041	310	12 351
Kaupungin suorittamat oikeuskulujen korvaukset	3 683	3 194	6 877
Korkotuloja	12 390	92	12 482
Lastenvalvojan säästö- ja talletustilin korko	—	—	564
		Yhteensä	4 141 211

21. Lastensuojelutoimi

Menot

	Au-lapset mk	Aviolapset mk	Yhteensä mk
Huoltajille suoritettujen lasten hoitokorvaukset	1 162 427	640 922	1 803 349
Kaupungille suoritettujen hoitomaksujen korvaukset	298 339	19 500	317 839
Maksettu elatusapuennakkoa	319 067	1 331 775	1 650 842
Ennakkokorvaukset kunnille	1 107	4 890	5 997
Kaupungille suoritettujen oikeuskulujen korvaukset	4 712	—	4 712
Oikeuskuluihin käytetty	11 012	3 504	14 516
Lastenvalvojan säästö- ja talletustilin korko	—	—	564
Siirto v:een 1969:			
Lastenvalvojan talletus-, säästö-, postisiirtotilin ja kassan saldo	—	—	108 344
Valvottujen säästötilien saldo	233 755	1 293	235 048
		<u>Yhteensä</u>	<u>4 141 211</u>

6. Sosiaalilääkärin toimisto

Kertomusvuonna ilmoitettiin sosiaalilääkärin toimistoon 938 lasta ja nuorta, jotka jakautuivat lähettäjien mukaan seuraavasti:

lastenhuoltotoimisto	524
vajaamielishuolto	122
suojelekasvatustoimisto	292

Tutkimuspyyntöjä oli edelleenkin jonkin verran rajoitettava, jotta jonotus ei olisi muodostunut kohtuuttoman pitkäksi. Tästä seurasi, että monet tilanteet olivat jo kärjistyneet erittäin vaikeiksi ja hoidolliselta enusteeltaan heikoiksi. Työn pääpaino on edelleen ollut tutkimuksilla sekä niiden pohjalta annetuilla lausunnoilla ja asiakkaan hoitoon osallistuvien yhteisneuvottelulla. Laajemman työryhmän neuvotteluja pidettiin 642, suppeampia neuvotteluja oli lukuisia. Täten sosiaalilääkärin toimiston tarjoama sosiaalis-psykologis-psykiatrinen konsultatio on ollut tukemassa lastensuojelun

muita toimenpiteitä. Varsinaista hoitotyötä — lääkehoito, yksilö- ja ryhmäterapia — tehtiin joissakin, asiakasmäärään ja hoidon tarpeeseen nähden harvoissa tapauksissa. Toimiston omilla työntekijöillä oli polikliinissä yksilöhoidossa 56 lasta ja nuorta, hoitokertoja 638, lasten vanhempia 36, hoitokertoja 235. Lastensuojelulautakunnan myöntämällä varoilla oli toimiston ulkopuolisille terapeuteille voitu lähettää 6 lasta, hoitokertoja 128.

Häiriintyneiden lasten ja nuorten laitoshoidossa ilmeni vaikeita tilanteita mm. lisääntyneen huumausaine- ja alkoholiongelman vuoksi. Sosiaalilääkärin toimiston työntekijät tekivät 624 käyntiä lastensuojelulaitoksiin, jolloin lapsiin suoraan suuntautuvan toiminnan ohella pyrittiin tukemaan johtajia ja lähikasvattajia. Tässä tarkoituksessa järjestettiin myös keskusteluryhmiä.

Lastensuojeluvirastossa osallistuttiin kasvatuskoti- ja adoptioasioiden sekä perheneuvonnan neuvotteluihin.

Lapsi-, nuoriso- ym. tutkimukseen saadetut henkilöt

	Ikäryhmitys										Yht.
	0—6 v		7—15 v		16—17 v		18 v —		Yhteensä		
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	
Jäljellä v: lta 1967											
Lastenhuoltotoimisto	13	7	33	13	1	6	2	1	49	27	76
» vajaanmielisosasto	1	—	—	—	1	—	2	—	4	—	4
Suojelukasvatustoimisto	—	—	24	6	3	7	—	1	27	14	41
Uusia v. 1968											
Lastenhuoltotoimisto	70	33	185	114	16	23	4	3	275	173	448
» vajaanmielisosasto	9	4	35	23	5	—	18	24	67	51	118
Suojelukasvatustoimisto	—	—	111	51	29	50	—	9	141	110	251
Yhteensä											
Lastenhuoltotoimisto	83	40	218	127	17	29	6	4	324	200	524
» vajaanmielisosasto	10	4	35	23	6	—	20	24	71	51	122
Suojelukasvatustoimisto	—	—	135	57	32	57	1	10	168	124	292
Kaikki yhteensä	93	44	388	207	55	86	27	38	563	375	938
Poistettu v. 1968	77	42	328	184	53	80	23	37	481	343	824
Siirtyi v:een 1969	16	2	60	23	2	6	4	1	82	32	114

Ilmoittajat ja ilmoittajien pääsyyt

	Lastenhuolto-			Suojelukasvatus-			Yht.
	P	T	Yht.	P	T	Yht.	
Yleisluontoinen kehitystason ja mielenterveydellisen tilan arvioi-							
minen	102	91	193	16	10	26	219
Neuroottisia oireita	98	39	137	48	25	73	210
Käyttäytymishäiriöitä ja asosiaalisia oireita	25	14	39	80	61	141	180
Heikko edistyminen koulussa	30	14	44	4	6	10	54
Muiden kouluvaikeuksien aiheuttama järjestely	15	4	19	13	4	17	36
Mahd. vajaanmielisyyden ja siitä aiheutuvan hoidon suunnittelu ...	42	29	71	—	—	—	71
Ympäristöhäiriöt ja korostuneet vaikeudet, jotka tuntuvat vaativan							
hoitoa a) laitoksessa	6	2	8	3	3	6	14
b) sairaalassa	11	7	18	2	3	5	23
c) lääkkeillä	15	11	26	—	—	—	26
Jälkihoidon tarpeen arviointi ja suunnittelu	13	8	21	1	—	1	22
Lapsen- ja kasvatuskodin sopivuuden arviointi	4	5	9	1	—	1	10
Adoptioon liittyvät kysymykset	16	11	27	—	—	—	27
Virallisia (kuten aborttia, sterilisaatiota, oikeutta ym.) lausuntoja							
varten suoritettava tutkimus	12	9	21	—	11	11	32
Muut syyt	6	7	13	—	1	1	14
Yhteensä	395	251	646	168	124	292	938

21. Lastensuojelutoimi

Tutkittujen ominaisuuksia

	0-6 v		7-15 v		16-17 v		18 v —		Yhteensä		Kaikkiaan
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	
<i>Älykkyytaso</i>											
130—	2	1	2	1	1	—	—	—	5	2	7
110—129	10	2	21	11	4	1	—	—	35	14	49
90—109	19	16	55	32	6	10	—	1	80	59	139
80— 89	4	5	40	21	3	1	1	1	48	28	76
60— 79	17	7	13	12	2	—	2	3	34	22	56
40— 59	9	1	8	13	2	—	—	1	19	15	34
Alle 40	1	4	4	1	—	—	—	1	5	6	11
Ei tutkittu	31	8	245	116	37	74	24	31	337	229	566
Yhteensä	93	44	388	207	55	86	27	38	563	375	938
<i>Sukurasitus</i>											
Rangaistus	6	4	39	21	7	12	1	—	53	37	90
Poikkeava elämäntapa	13	18	134	79	15	32	2	5	164	134	298
Vajaamielisyys	—	3	16	5	2	1	3	4	21	13	34
Mielisairaus	7	3	68	20	6	10	3	5	84	38	122
Muu pitkäaikainen sairaus	1	—	21	11	3	6	2	3	27	20	47
Aistivallisuus	—	—	1	2	2	4	—	1	3	7	10
Yhteensä	27	28	279	138	35	65	11	18	352	249	601
<i>Kasvuympäristön erikoisuus</i>											
Avioton	45	21	89	58	8	14	4	2	146	95	241
Äiti, isä tai molemmat kuolleet	4	1	45	23	10	15	6	10	65	49	114
Avio- tai asumusero	21	6	135	64	23	28	8	5	187	103	290
Äiti- tai isäpuoli	9	4	54	25	16	20	2	1	81	50	131
Otto- tai kasvatusvanhemmat	26	17	49	38	4	9	1	—	80	64	144
Lasten- tai nuorisokoti	51	22	151	100	23	31	6	3	231	156	387
Suojelukasvatus, vastaanottokoti ym. vastaavat laitokset	—	—	22	—	2	12	—	2	24	14	38
Tutkinta-asema	—	—	37	16	12	19	—	2	49	37	86
Vajaamielispäivähuoltola	4	1	12	8	2	—	4	2	22	11	33
Yhteensä	160	72	594	332	100	148	31	27	885	579	1 464

Poistetut lapset-, nuoret ym.¹⁾ henkilöt ryhmitettyinä diagnoosin ja toimenpiteiden mukaan

Kaikista tutkimuksista selvitys ja lausunto, lisäksi suosituksia ja toimenpiteitä	300—309	310—318	320	321, 324	325, 0, 1, 4, 5	325, 2	325, 3	326, 3, 4	351—353	Muut	793	Peruutettu	Tutkimus tai hoito kesken tai jonossa	Yhteensä
Tutkimus, selvitys ja lausunto lastenhuolto- ja suojelukasvatustoimistolle	1	74	2	135	15	27	50	44	9	4	23	8	—	392
Suositus kasvatuskotiin	—	—	—	2	4	1	—	—	—	—	3	—	—	10
» lasten-, vastaanotto- tai nuorisokotiin	—	9	—	7	1	—	3	1	—	—	1	—	—	22
» koulukotiin	—	2	—	9	1	—	3	7	1	—	—	—	—	23
» sairaalaan	5	24	2	10	5	3	2	5	1	—	—	—	—	57
» sairaalan poliklinikkatutkimukseen	—	8	1	17	13	2	7	4	2	2	3	—	—	59
» yksilö- ja ryhmäterapiaan	—	9	—	3	7	—	2	2	—	—	—	—	—	23
Ehdotettu vapautettavaksi oppivelvollisuuden suorittamisesta	—	—	—	—	4	1	—	—	—	2	—	—	—	7
» koulunkäynnin alkamisen siirtäminen	—	1	—	1	4	—	7	—	—	—	—	—	—	13
» apukouluun	—	1	—	2	4	—	4	2	1	—	—	—	—	14
» muuta koulujärjestelyä	—	14	—	13	—	—	3	4	—	—	—	—	—	34
» oppivelvollisuuden suorittamista yksityisesti	—	14	1	7	1	—	4	8	1	—	—	—	—	36
Lausunto adoptioasiassa	—	—	—	1	4	—	1	—	—	—	20	—	—	26
» holhous- tai oikeusasiassa	—	3	—	2	4	3	—	2	—	—	6	—	—	20
» abortti- tai sterilisaatioasiassa	1	4	—	6	—	—	1	1	—	—	—	—	—	13
» vajaamielisrekisteriin merkitsemistä ja työkyvyttömyyseläkkeen hakemista varten sekä kutsuntaviranomaisia varten	—	—	—	1	11	11	1	—	1	1	—	—	—	26
Mur-lääkärinlausunto	2	3	—	—	14	4	1	—	5	—	3	—	—	32
Lääkemääräys	15	—	—	18	25	14	11	6	8	3	1	—	—	101
Tutkimus tai hoito kesken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114	114
Yhteensä	24	166	6	234	117	66	100	86	29	12	60	8	114	1022

¹⁾ Kaikki yli 18-vuotiaat tutkittavat.

Taulukkoon sisältyvät diagnoosit selviävät seuraavasta tautinimistöstä:

300—309	Psychoses (mielisairaudet)	325, 5	Oligophreniae aliae (muu ei määriteltävissä oleva vajaamielisyyys)
310—318	Psychoneuroses (neuroosit)	325, 2	Debilitas (heikkomielisyyys)
320	Constitutio psychopathica (luonnevikaisuus)	325, 3	Deficientia intelligentiae (heikkolahjaisuus)
321, 324	Persona immatura (tunne-elämän kypsymättömyys ja häiriytyneisyys)	326, 3	Maladaptatio acuta (sopeutumattomuus)
325, 0	Idiotia (tylsämielisyyys)	326, 4	Abnormitas characteris (luonteen poikkeavuus)
325, 1	Imbecillitas (vähämielisyyys)	351—353	Laesio cerebri intra partum (aivo- vaurio)
325, 4	Mongolismus (mongolismi)	793	Observationes et explorationes (huomiointia ja tutkimuksia)

21. Lastensuojelutoimi

Tutkimukseen ilmoitettujen lasten, nuorten ym. henkilöiden¹⁾ huoltajien sosiaalinen asema:

Huoltajan sosiaaliryhmä ²⁾	Ehyt koti		Poikkeava koti		Kasvatuskoti		Laitos		Yhteensä		Kaikkiaan
	P	T	P	T	P	T	P	T	P	T	
I	9	1	8	8	1	3	7	2	25	14	39
II	15	15	12	3	4	4	23	17	54	39	93
III	48	24	50	24	33	24	139	80	270	152	422
IV	21	15	33	34	41	28	119	93	214	170	384
Yhteensä	93	55	103	69	79	59	288	192	563	375	938

¹⁾ ym. henkilö tarkoittaa etupäässä aikuisia vajaamielisiä tai vajaamieliseksi epäiltyjä. Harvemmin, kuitenkin joskus myös lapsen tai nuoren henkilön vanhempia jouduttu paitsi haastattelemaan myös muuten tutkimaan.

- ²⁾ I Johtavassa asemassa olevia yms.
 II Pienyrittäjiä, työnjohtajia, ylempää toimistohenkilöstöä yms.
 III Ammattityöntekijöitä, alemmaa toimistohenkilöstöä yms.
 IV Apu- ja sekatyöntekijöitä yms.

Selvitys sairaalahoidon tarpeesta lastensuojelutapauksissa 1.11. 1968

	Sairaalahoidossa	Lastenhuolto-laitoksissa	Avohuollossa (jonossa)	Yhteensä
Psyykkiset häiriöt	30	223 ¹⁾	37	290
Somaattiset sairaudet	—	41	—	41
Yhteensä	30	264	37	331

¹⁾ Näistä sairaalahoidon tarpeessa 51, hoitokodin 68 sekä erityishoidon (lääkehoito tai/ja muu erityis- hoito esim. yksilöterapia) tarpeessa 104.

7. Väestöasiaintoimisto

Äitiysavustukset. Hakemuksia otti vastaan lastensuojeluviraston lisäksi 36 neuvolaa, joissa neuvolapiirejä yht. 51. Virastoon jätettiin 134 (163) ja neuvoloihin 8 401 (8 893) hakemusta.

Jaosto käsitteli yhteensä 8 535 (9 056) äitiysavustushakemusta. Näistä hyväksyttiin 8 376 (8 875), joista aviottomia 560 (543) ja hylättiin 159 (181), joista aviottomia 67 (68).

Avustus myönnettiin 8 196 (8 726) sellaiselle hakijalle, jotka olivat käyneet lain määräämässä tarkastuksessa ennen neljännen raskauskuukauden päättymistä sekä 180 (149) hakijalle, jotka olivat esittäneet pätevän syyn laiminlyöntiinsä.

Seuraavat luvut osoittavat, miten hakijat noudattivat äitiysavustuslain määräämää tarkastuksessa käyntivelvollisuutta:

IV raskauskuukaudessa tai sitä ennen	Tarkastuksia
V	138 (133)
VI	101 (70)
VII	46 (49)
VIII	25 (25)
IX	9 (9)
X	4 (8)
Ei lainkaan tarkastuksia ennen synnytystä	10 (8)
Yhteensä	8 535 (9 056)

Kertomusvuoden loppuun mennessä suoritettiin hakijoille edelliseltä vuodelta nosta-

natta jääneitä ja kertomusvuoden aikana myönnettyjä avustuksia yhteensä 425 800 (449 800) mk. Näistä oli luontoisavustuksia 279 300 (277 350) mk:n arvosta. Ohjekirjasia odottaville äideille jaettiin edelleenkin kaupungin kustannuksella.

Sosiaalhallitus myönsi kertomusvuoden äitiysavustusten maksamiseen ennakkoa 130 000 (150 000) mk.

Äitiysavustus oli kertomusvuonna 50 mk jokaista syntynyttä lasta kohti.

Perhelisät. Perhelisähakemuksia oli yhteensä 1 638 (1 597), joista hyväksyttiin 1 622 (1 582) ja hylättiin 132 (115). Veroylityksen takia hylättiin 101 (84) ja muusta syystä 31. (31). Hakemuksista oli 16 (15) toistamiseen käsiteltävänä lapsen syntymän tai muun syyn takia.

Perhelisän määrä oli 76 (66) mk lisään oikeutettua lasta kohti.

Lisä myönnettiin harkinnan perusteella 326 (270) perheelle veroylityksestä huolimatta.

Perhelisää saaneella 1 490 (1 467) perheellä oli lisään oikeutettuja lapsia yhteensä 5 617 (5 655), joista 5 294 (5 364) alle 16-vuotiaita ja 323 (290) koulunkäynnin sekä — (2) työkyvyttömyyden perusteella huomioon otettuja 16-vuotta täyttäneitä lapsia.

Perheet jakaantuivat lapsiluvun mukaan seuraavasti:

Lapsia perhettä kohden	Perheitä	Lapsia perhettä kohden	Perheitä
2	392 (352)	8	11 (15)
3	165 (166)	9	5 (4)
4	550 (539)	10	1 (2)
5	244 (261)	11	1 (1)
6	83 (89)	12	— (1)
7	38 (37)	Yhteensä 1 490 (1 467)	

Perhelisän saajista oli 844 (863) varsinaisia suurperheitä, 450 (440) leskiperheitä ja 196 (164) työkyvyttömiä perheitä.

Kertomusvuonna suoritetusta koko perhelisän määrästä 181 545 (158 152) mk:sta jaettiin suurille perheille 104 975 (94 858) mk, leskien perheille 50 483 (44 863) mk ja työkyvyttömiä perheille 26 087 (18 431) markkaa.

Avustuksen suorituksessa käytettiin edelleenkin liikkeisiin suoraan annettuja ostososoituksia. Osan tarvikkeista hankkivat perheet itse esittäen niistä hyväksyttävän tilityksen toimistoon.

Perhelisävaroista käytettiin asuin- ja talousrakennusten kunnostamiseen 2 854 (3 603) mk, sänkyihin ja vuodevaatteisiin 78 745 (72 811) mk, huonekaluihin ja sisustukseen 28 651 (24 251) mk, astioihin ja muihin taloustarvikkeisiin 12 061 (11 163) mk, pölynimureihin, jääkaappeihin, ompelu- ja pesukoneisiin 8 644 (7 857) mk, vaatetukseen 49 634 (37 467) mk ja muihin luontoisuuorituksiin 954 (997) mk.

Sosiaalhallitus myönsi kertomusvuonna perhelisien maksamista varten ennakkoa 140 000 (127 000) mk.

Erytyislapsilisät. Uusia erityislapsilisähakemuksia jätettiin kertomusvuoden aikana 927 (824), joista toisista kunnista siirrettyjä oli 42 (55). Hakemuksia hylättiin 127.

Jaoston käsiteltävänä oli kertomusvuoden aikana 3 156 (3 343) erityislapsilisäasiaa. Näistä oli lain määräämiä tarkistuspäätöksiä 1 911 (1 781). Erytyislapsilisää myönnettiin harkinnan perusteella tai suoritusta jatkettiin veroäyriylityksestä huolimatta 339 (291) nostajalle. Tapauksia, joissa erityislapsilisähakemus hylättiin tai tarkistuksen yhteydessä suoritus päätettiin lopettaa, oli 606 (623). Laissa säädettyjen edellytysten puuttumisen takia hylättiin anomus tai lakkautettiin suoritus 415 (425) tapauksessa, veroylityksen takia 92 (115), koulutusavustuksen takia 42:ssa (24), varallisuuden takia lapsen avuttomuudesta huolimatta 9:ssä (9), toisiin kuntiin siirtymisen takia 48:ssä (49) ja muusta syystä — (1) tapauksessa.

Kertomusvuoden aikana lähetettiin 43

21. Lastensuojelutoimi

(43) avutonta lasta koskevaa hakemusta lausuntoineen sosiaalhallituksen ratkaistavaksi.

Samoin alistettiin sosiaalhallituksen ratkaistavaksi v:n 1968 alusta erityislapsilisälain 3 §:ään lisätyn 3 mom:n perusteella 8 lasta koskevat hakemukset.

Lasten lukumäärä erityislapsilisän suoritamisperusteen mukaan oli vuoden viimeisen neljänneksen aikana erityislapsilisälain ja -asetuksen nojalla seuraava:

Lain 3 § 1:1) täysoripous	45	(44)
» » 2) puolioripous	1 600	(1 576)
» » 3) au-lapsen elatus- avun puuttu- minen	274	(240)
» » 4) vanhempain kan- saneläke ...	730	(675)
Yhteensä		2 649 (2 535)

As. 3 § 1:1) sokeus	24	(19)
» » 2) kuurous	71	(74)
» » 3) raajavamma	73	(67)
» » 4) vaikea kaatumatauti	28	(28)
» » 5) syvä vajaamielisyys tai mielisairaus ...	154	(150)
» » 6) sokeritauti	126	(129)
» » sydänvika	5	(6)
» » keuhkoastma	10	(8)
» » muu avuttomuus ...	83	(79)
Yhteensä		574 (560)

Erityislapsilisää suoritettiin viimeiseltä neljännekseltä kaikkiaan 3 223 (3 095) lapsesta 2 247 (2 141) nostajalle yhteensä 176 732 (155 358) mk. Kertomusvuoden aikana suoritettiin kaiken kaikkiaan erityislapsilisää 710 618 (606 396) mk.

Erityislapsilisän määrä oli täysoripojen ja avuttomien lasten kohdalla 92 mk ja muiden kohdalla 46 mk vuosineljänneksessä.

Kodinperustamislainoja ei v:n 1957 elokuusta lähtien ole toistaiseksi myönnetty, koska valtion talousarviossa ei ole ollut tarkeitukseen määrärahaa. Lainojen takaisin perimiseen liittyviä varallisuusselvityksiä ja lausuntoja annettiin sosiaalhallitukselle.

Lapsilisät. Lapsilisän määrä oli kertomusvuonna yhdestä lapsesta 52 mk, toisesta lapsesta 61.50 mk ja 74 mk kolmannesta ja sitä seuraavista lapsista vuosineljännekseltä. Kertomusvuoden aikana rekisteröitiin 6 330 (6 690) kokonaan uutta lapsilisätapausta. Sen lisäksi rekisteröitiin toisista kunnista siirrettyjä ja aikaisemmin rekisteröityihin perheisiin syntyneitä lapsia 3 586 (4 410).

Jaosto käsitteli vuoden aikana 1 716 (1 720) lapsilisää koskevaa asiaa. Lapsilisää määrättiin maksettavaksi kaikkiaan 26 116 078 (24 663 825) mk. Siitä palautettiin virheellisiä suorituksia tai oikeudettomasti nostettuja lapsilisiä 2 974 (3 530) mk sekä nostamatta jääneitä lapsilisän maksu- ja tililtäottokortteja yhteensä 72 291 (67 333) mk.

Lapsilisän saajat ja lapsiluvut:

Neljännes	Lapsilisän nostajia	Vastaava, lasten luku
I	68 738 (67 395)	114 222 (112 398)
II	68 743 (67 586)	113 973 (112 606)
III	68 899 (68 294)	114 035 (113 401)
IV	69 417 (68 758)	114 486 (114 202)

Näihin lukuihin sisältyy n. 1 200 tapausta, joista lapsilisiä on maksettu kunnalle.

Lapsilisää nostaneet yksityiset perheet (nostajat) ryhmittivät lapsiluvun mukaan vuoden viimeisen neljänneksen aikana seuraavasti:

Lapsilisää nostettiin	Nostajien lukumäärä	Lasten luku
1 lapsesta	35 324 (34 666)	35 324 (34 666)
2 »	22 895 (22 522)	45 790 (45 044)
3 »	7 237 (7 256)	21 711 (21 768)
4 »	1 701 (1 808)	6 804 (7 232)
5 »	365 (418)	1 825 (2 090)
6 »	96 (99)	576 (594)
7 »	29 (34)	203 (238)
8 »	8 (12)	64 (96)
9 »	3 (3)	27 (27)
10 »	—	—
11 »	1 (1)	11 (11)
Yhteensä		67 659 (66 819) 112 335 (111 766)

8. *Asumuserosovittelut*

mk

Lastensuojelulautakunnan määräämät sotelijat hoitivat sovittelutehtäviä seuraasti:

ätettyjä sovitteluja	145 (96)
rioliittoa jatkoi (ei todistusta) ...	38 (20)
uvottelukertoja	455 (335)
upsettomia aviopareja	43 (37)
apsia yhteensä	205 (152)

Aviopuolisoiden jakaantuminen uskontonnin mukaan (päätyneissä sovitteluissa):

skontokunta	Avio- puolisoja
iviiliirekisteri	105 (98)
v.lut.seurakunta	175 (150)
uu uskontokunta	10 (16)
	<u>Yhteensä 290 (264)</u>

Jakaantuminen avioliittovuosien mukaan:

Vuusia	Avioliittoja
0—1	10 (11)
2—5	47 (42)
3—10	33 (31)
Yli 10	55 (48)
	<u>Yhteensä 145 (132)</u>

Sosiaaliryhmitys (ks. s. 156) miehen ammatin mukaan jakaantui seuraavasti (päätyneissä sovitteluissa):

Sosiaaliryhmä	Avioliittoja
I	23 (26)
II	36 (23)
III	66 (68)
IV	20 (15)
	<u>Yhteensä 145 (132)</u>

9. *Taloustietoja*

Lastensuojelutoimen aiheuttamat bruttomenot olivat tilinpäätöksen mukaan seuraavat:

Lastensuojeluvirasto

3 517 344

Avohuolto:

turvattomien alaikäisten sijoitus ja tilapäinen avustaminen, lasten kesävirkitys	3 087 817
suojelukasvatusta tarvitsevien alaikäisten sijoitus ja tilapäinen avustaminen	239 019
vajaamielisten huolto	122 642
elatusavun ennakkojen poistot	621 334

Laitoshoito:

kaupungin lasten- ja nuorisonhuoltolaitokset	9 770 953
kaupungin vajaamielislaitokset	1 225 699
turvattomien alaikäisten sijoitus vieraissa laitoksissa	4 252 454
suojelukasvatusta tarvitsevien alaikäisten sijoitus vieraissa laitoksissa	251 794
vajaamielisten sijoitus vieraissa laitoksissa	1 802 676
Järjestöjen avustukset	170 741
Käyttövarat	186 155
	<u>Yhteensä 25 248 628</u>

Lisäksi esiintyi tilinpäätöksessä pääomamenoina laitosten perusparannuskustannuksia seuraavasti:

mk

Sofianlehdon vastaanottokoti	15 082
Vastaanottokoti Lemmilä	132 724
Päivähuoltola Tyynelä ja Taivallahden nuorisokoti	13 877
	<u>Yhteensä 161 683</u>

Lastensuojelutoiminnasta saadut tulot jakaantuivat seuraaviin eriin:

mk

Valtionapu sosiaalilääkärin toimiston menoihin	15 000
Muut tulot	44 032

21. Lastensuojelutoimi

	mk		Pääoma mk	Korot mk
Korvaukset annetusta huollosta:				
valtiolta	1 739 615	Adolf Holmgrenin lahjoitus- rahasto	505	454
vierailta kunnilta	116 959	Johan Gustaf Rosenbergin rahasto	154	45
yksityisiltä	2 175 378	Lasten kesäsiirtolan rahasto ...	263	81
Valtionapu:				
lastenkodeille	218 215	Makarna Bergman donations- fond	765	91
vajaamielislaitoksille	646 716	L. A. Grönholmin Helsingin orpo- lasten rahasto	178	51
Ateriamaksut	99 587	M. Kotschackin lastenvaatus- rahasto	1 234	212
Luontoisedut	13 985	Aina ja Ivar Gordien lahjoitus- rahasto	801	81
Vuokrat	157 214	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Gustaf Walfrid Hyvösen rahaston tuotto	91 035	Yhteensä	3 900	1 015
Muut tulot	81 340			
<hr/>	<hr/>			
Yhteensä	5 399 076			

Kun tulot vähennetään bruttomenoista 25 248 628 mk:sta, kaupungin kassaa rasittavaksi nettomenoksi jää 19 849 552 mk eli 2 677 176 mk enemmän kuin edellisenä vuonna.

10. Avustukset ja osuudet kuntainliitoissa

Kuten menoista ilmenee jaettiin avustuksena lastensuojelujärjestöille yhteensä 170 741 mk, josta Kriminaalihuolto-yhdistys sai 30 000 mk, Kehitysvammatuki 57 2800 mk ja 137 941 mk sellaiset järjestöt, jotka järjestivät kesävirkestystä helsinkiläisille lapsille. Lisäksi suoritettiin osuutena Kärkulla Centralanstalt -nimistä laitosta ylläpitävälle kuntainliitolle 140 000 mk ja Rinnekoti-Säätiölle osuutena keskuslaitoksen perustamiskustannuksiin 1 319 522 mk.

11. Lastensuojelurahastot

Kaupungin lastensuojelutyötä varten oli rahatoimiston hoidossa eräitä rahastoja, joiden pääomat ja käytettävissä olevat korkovarajat olivat 31.12. seuraavan suuruiset:

12. Hoitopaikkavaraukset

Lastensuojelulautakunta sijoitti laitoshoidon tarvitsevia alaikäisiä ja vajaamielisiä kertomuksesta ilmenevässä määrin valtion, eri kuntien tai kuntainliittojen sekä yksityisten omistamiin laitoksiin. Lastensuojeluvirasto suoritti suullisilla ennakkosopimuksilla paikkavaraukset ja ao. jaosto vahvisti hoitomaksun suuruuden. Kaupunki varasi myös myöntäessään avustuksia tai lainoja yksityisten laitosten perustamiskustannuksia varten käyttöönsä määrääjäksi hoitopaikkoja. Seuraavat sopimukset olivat voimassa kertomusvuoden aikana:

5.2.1955 tehty sopimus 30 hoitopaikan varaamisesta 31.12.1975 saakka Samfundet Folkhälsan i svenska Finland -nimisen säätiön lastenkodista;

17.11.1965 ja 2.12.1965 tehdyt sopimukset 35 hoitopaikan varaamisesta 30 v:ksi Mustalaislähetyksen omistamasta Kotimäen lastenkodista ja 8 hoitopaikan varaamisesta yhdistyksen muista laitoksista sekä sopimukset 10 hoitopaikan varaamisesta 20 v:ksi Päiväkummun lastenkodista ja 20.3.1962 tehty sopimus 5 hoitopaikan varaamisesta 20 v:ksi nuorisokodista Kauniaisissa;

28.12.1956 tehty sopimus 16 hoitopaikan varaamisesta Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kodinhoito-opiston lastenkodista myönnetyn lainan maksuajaksi;

kaupunginvaltuuston 7.9.1966 myöntämän lisälainan mukainen 15 hoitopaikan varaiminen Kristillisten Orpokotien Kannatusyhdistyksen Päivölän lastenkodista;

1.12.1964 tehty sopimus 7 hoitopaikan varaamisesta Föreningen för upprätthållande av en hemsysterskola på Hindhår Gård -yhdistyksen omistamasta lastenkodista vuoksi 1965—1979;

15.1.1960 tehty sopimus 8 hoitopaikan varaamisesta 10 v:ksi Suomen Pelastusarmeijan Säätiön tyttökodista (Nuorisokoti Ritvala);

4.4.1964 tehty sopimus 16 hoitopaikan varaamisesta 10 v:ksi Suomen Pelastusarmeijan Säätiön Koivurinteen lastenkodista;

27.6.1961 tehty sopimus 10 hoitopaikan varaamisesta 20 v:ksi Pelastakaa Lapset -nimisen yhdistyksen Matti ja Maija -kodista;

16.6.1961 tehty sopimus 15 hoitopaikan varaamisesta 25 v:ksi Helsingin Kaupunkilähetysten Kotivuoren lastenkodista;

12.7.1951 tehty sopimus 12 hoitopaikan varaamisesta 31.12.2001 saakka Suomen Lastenhoitoyhdistyksen Töölön lastenkodista;

kaupunginhallituksen ja Rinnekoti-Säätiön hallituksen 17.9.1963 allekirjoittama kaupungin ja säätiön välinen sopimus 253 hoitopaikan varaamisesta kaupungille säätiön hoitolaitoksesta 50 v:ksi sekä

4.3.1965 tehty sopimus 6 hoitopaikan varaamisesta Suomen Kirkon Sisälähetysseuran omistamasta Vaalijalan Keskuslaitoksesta 50 v:n ajaksi 1.1.1965 lukien.

Lisäksi kaupunginhallituksen 29.11.1966 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osastolle myöntämän lainan lainaehtojen mukaisesti yhdistyksen kesäsiirtolapaikat (40) varattiin lastensuojeluviraston käyttöön 15 v:n ajaksi;

kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksyttyä Diakonissalaitoksen Pitäjänmäen lastenkodin piirustukset ja myönnettyä 16.2.1967 § 505 lainan rakennuskustannusten rahoitusta varten lainaehtojen mukaan laitoksen kaikki paikat (104) varattiin lastensuojeluviraston käyttöön v:een 1990;

kaupunginvaltuuston myönnettyä 4.10.1967 lainan Raajarikkojen koulusäätiön koulurakennuksen rakentamiseen, varattiin velkakirjan lainaehtojen mukaisesti 7 oppilaspaiikkaa ja 4 paikkaa oppilasasuntolasta 10 v:ksi lastensuojeluviraston käyttöön;

kaupunginvaltuuston myönnettyä lainan 6.9.1967 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osastolle 15 v:ksi Korkeavuorenk. 6 A ylläpidettävän nuorisokodin perustamista varten, varattiin kaikki hoitopaikat (12) lastensuojeluviraston käyttöön;

kaupunginvaltuuston 21.2.1962 tekemän päätöksen perusteella Kärkulla Centralanstalt -nimisestä kuntainliiton ylläpitämästä laitoksesta tehtiin 45 paikan ennakkovaraus aikaisemmin varattujen 35 paikan lisäksi sekä

kaupunginvaltuuston 20.6.1962 myönnettyä lainan Vajaamielisten Tuki -yhdistykselle sen omistamasta Kankurinmäen kesäsiirtolaja hoitokoti -nimisestä laitoksesta varattiin kaikki paikat lastensuojelulautakunnan käyttöön, lainasopimus tehtiin 1.12.1965 v:ksi 1966—1985.

IV. Lastensuojelulautakunnan alaiset laitokset

Lasten- ja nuorisonhuolto- laitokset

Henkilökunnan osalta viitataan kunnalliskalenteriin.

Sofianlehdon vastaanottokoti toimi 257-paikkaisena lähinnä turvattomien 0—16-vuotiaiden lasten vastaanotto- ja tarkkailulaitoksena. Laitoksessa toimi kuitenkin 3 vajaamielisosastoa, joissa huollettiin vajaamielisiä ilman ikärajoitusta. Laitokseen jouduttiin sijoittamaan myös suojelukasvatusta tarvitsevia lapsia.

Herttoniemen vastaanottokoti toimi 14-paikkaisena lähinnä leikki-ikäisten lasten vastaanottolaitoksena.

Outamon vastaanottokoti toimi Lohjalla 3-osastoisena 46 paikkaa käsittävänä vastaanottokotina suojelukasvatusta tarvitsevia kouluikäisiä poikia varten. Laitoksella oli oma kansakoulu.

Vastaanottokoti Lemmilä toimi Hyvinkään Ridasjärvellä 15-paikkaisena suojelukasvatusta tarvitsevien poikien vastaanotto- ja tarkkailukotina. Laitoksessa toimi oma kansakoulu.

Naulakallion vastaanottokoti toimi 50-paikkaisena tilapäissijoitusta ja erikoistarkkailua tarvitsevien, lähinnä kouluikässä olevien lasten vastaanottolaitoksena. Laitoksessa oli oma kansakoulu. Yhdelle 15-paikkaiselle osastolle sijoitettiin lapsia, joiden huollontarve perustui lastensuojelulain 8 §:n 2 mom:iin.

Hyvösen lastenkoti toimi 33-paikkaisena erityislasternkotina.

Riihenkulman lastenkodissa, joka oli 32-paikkainen erityislasternkoti, hoidettiin sielullisesti häiriintyneitä normaaliälyisiä kouluikäisiä lapsia, jotka olivat pitkäaikaisen hoidon tarpeessa.

Perhekoti oli 6-paikkainen turvattomien lasten hoitolaitos.

Kallion nuorisokoti toimi 28-paikkaisena erityislasternkotina, jossa oli erikseen jälkihuolto- ja koululaisosastot.

Töölön nuorisokoti toimi 12-paikkaisena lähinnä jälkihoitoa tarvitsevien tyttöjen erityislasternkotina.

Kaarelan nuorisokoti toimi 15-paikkaisena, lähinnä 13 v täyttäneiden poikien erityislasternkotina ja jälkihuoltolaitoksena.

Taivallahden nuorisokoti toimi 28-paikkaisena 13 v täyttäneiden poikien jälkihuolto- ja erityislasternkotina. Laitoksessa toimi 11-paikkainen asuntolaosasto.

Koskentuwan nuorisokoti toimi 16-paikkaisena, lähinnä 13 v täyttäneiden poikien erityislasternkotina ja jälkihuoltolaitoksena.

Siltavuoren nuorisokoti oli 12-paikkainen kouluikäisten ja jälkihuoltoa tarvitsevien ja poikkeustapauksessa suojelukasvatusta tarvitsevien tyttöjen erityiskoti.

Usvatien nuorisokoti oli 14-paikkainen kouluikäisiä ja jälkihuoltoa tarvitsevien turvattomien ja poikkeustapauksessa suojelukasvatusta tarvitsevien poikien erityislasternkoti.

Metsäkummun hoitokoti toimi 15-paikkaisena kasvatusvaikeuksiin joutuneiden lasten psykiatrisena laitoksena, jolla oli oma kansakoulu. Lopetti toimintansa 30.9.1968.

Hoitokoti Teimilä toimi 1.10.1968 lukien 16-paikkaisena, sielullisesti häiriintyneiden lasten psykiatrisena hoitokotina, jolla oli oma kansakoulu.

Oppilaskoti Toivola toimi 96-paikkaisena apukouluasteella olevien turvattomien lasten erityislasternkotina, jossa oli oma kansakoulu. Laitoksen yhdellä osastolla huollettiin myös vajaamielisiä.

Lastensuojeluviraston Tutkinta-asema toimi 20-paikkaisena ensihuoltoa tarvitsevien lasten ja nuorten vastaanottolaitoksena. Laitos toimi lastensuojeluvirastoon liittyvänä Kallion virastotalossa.

V a j a a m i e l i s l a i t o k s e t j a
v a j a a m i e l i s t e n l a s t e n
l a s t e n k o d i t

Malmin lastenkoti toimi vajaamielisten lastenkotina, jossa oli 22 vahvistettua hoitopaikkaa.

Päivölän lastenkoti toimi Sipoon Kallbäckissä 16-paikkaisena vajaamielisten lastenkotina.

Nukarin lastenkoti toimi Nurmijärven Nurkarissa 30-paikkaisena varsinaisena vajaamielislaitoksena.

Päivähuoltola Tyynelä toimi 68-paikkaisena vajaamielisten päivähuoltolaitoksena.

Päivähuoltola Vantaala toimi niin ikään vajaamielisten päivähuoltolana, jossa oli 42 paikkaa.

Vaihteyökeskus toimi 95-paikkaisena vajaamielisten työosastomuotoisena päivähuoltolana.

Solakallion Erityiskoulu toimi 80-paikkaisena 7—18-vuotiaiden oppimiskykyisten vajaamielisten erityiskouluna.

Malmin ja Päivölän lastenkodit toimivat erityislastenkoteina, sillä niitä ei ole pienen kokonsa vuoksi hyväksytty vajaamielislaitoksiksi.

L a i t o s t e n h a l l i n t o

Laitosten toiminnasta todettakoon lisäksi, että niiden välitön johto kuului kunkin laitoksen johtajalle, mutta hallinnollista yleisvalvontaa suoritti lastensuojelutoimen toimitusjohtaja sekä kasvatuksellista valvontaa Outamon, Lemmilän, Naulakallion B-osaston ja Tutkinta-aseman osalta nuorisonhuoltaja sekä muiden laitosten osalta lasten-

huollontarkastaja tai apulaislastenhuollontarkastaja.

Laitosten kansakouluissa noudatettiin kaupungin kansakouluille vahvistettuja opetussuunnitelmia ja opetuksen tarkastuksesta huolehtivat suomenkielisten kansakoulujen tarkastajat.

Laitosten terveydenhoitotarkastukset suoritti lautakunnan lääkäri.

Sosiaalilääkärin toimisto suoritti laitoksissa psykiatrisia ja psykologisia tutkimuksia ja antoi tässä suhteessa hoidokkeja koskevia hoito-ohjeita.

Kertomusvuoden aikana oli laitoksissa hoidetuissa lapsissa ollut 1 673 akuuttia ja 1 181 kroonista sairaustapausta. Sairaalaan hoitoon siirrettiin 61 lasta, poliklinikoiden tutkimuksiin ja hoitoon lähetettiin 542 lasta ja viraston lääkärin vastaanotolla kävijöitä oli 928. Tuberkuloositarkastuksessa kävi 209 lasta. Laitoksissa sattui vuoden aikana 3 kuolemantapausta. Lääkintävoimistelijat hoitivat laitoksissa 79 lasta, yht. 5 857 hoitokertaa.

Laitosten lääkevarastot tarkastivat lautakunnan lääkärin kanssa Yliopiston apteekin proviisorit. Huomauttamista ei ilmennyt.

Sofianlehdon vastaanottokodin hammashoitola oli keskittynyt etupäässä vajaamielisten hammashoittoon, vuoden aikana aloitti myös narkoosilääkäri työnsä hammashoitolassa.

Sofianlehdon laboratoriossa suoritettiin 2 516 tutkimusta.

Laitosten terveydellisissä olosuhteissa ja lasten yleiskunnossa ei ilmennyt huomauttamista.

Seuraavista taulukoista ilmenevät kaupungin laitoksissa olevien huollettavien tautitapaukset:

21. Lastensuojelutoimi

Krooniset sairaudet	Sofianlehdon vastaanottokoti	Herttoniemen vastaanottokoti	Outamoin vastaanottokoti	Lemmilän vastaanottokoti	Naulakallion vastaanottokoti	Hyyösen lastenkoti	Riihenselän lastenkoti	Kallion nuorisokoti	Toivon nuorisokoti	Kaarelan nuorisokoti	Taivallahden nuorisokoti	Usvatieen nuorisokoti	Siltavuoren nuorisokoti	Koskenkujan nuorisokoti	Hoitokoti Teinillä	Oppilaskoti Toivola	Malmilan lastenkoti	Päivölään lastenkoti	Niukarin lastenkoti	Yhteensä
Hoidossa olevien luku ...	302	14	49	24	68	33	42	36	6	4	5	11	4	10	18	55	22	20	36	759
<i>Diagnoosit:</i>																				
Vajaamielisyys	124	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	15	22	20	36	226
Heikkomielisyys	—	—	12	1	2	1	28	—	—	—	—	—	—	—	—	57	—	—	—	101
Sielullinen poikkeavuus	59	8	49	24	68	29	9	36	6	2	5	11	4	10	18	16	6	—	15	375
Aivovaurio	2	1	14	6	8	5	8	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	107
Synnynn. epämuod. ...	10	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12
» sydänvika ...	3	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	8
Liikuntaelinten sairaus	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Reuma	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Nivustyrä	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Liharappautuma	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Aistivallisuus	3	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	4	16
Sokeritauti	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Polion jälkitila	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Letkuruokinta	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Allerginen ihottuma ...	9	1	2	—	2	—	2	2	—	2	1	—	—	1	—	2	—	1	3	28
Astma	5	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Anemia	178	14	7	—	4	1	5	—	—	1	—	—	1	—	—	—	4	4	—	219
Krooninen korvatuleh- dus	11	2	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5	22
» virtsatuleh- dus	31	2	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
Yhteensä	452	29	86	31	89	37	70	42	6	5	6	13	5	11	19	124	42	32	82	1 181

Akuutit sairaudet	Sofianlahden vastaanottokoti	Herttoniemen vastaanottokoti	Hyvösen lastenkoti	Kaarelan nuorisokoti	Kallion nuorisokoti	Koekentuvan nuorisokoti	Vastaanottokoti Lemmijä	Mainin lastenkoti	Metsäkummun hoitokoti	Naulakallion vastaanottokoti	Nukarin lastenkoti	Outamon vastaanottokoti	Päivälän lastenkoti	Riihenkulman lastenkoti	Siltavuoren nuorisokoti	Taivallahden nuorisokoti	Oppilaskoti Torvola	Turtinta-asema	Töölön nuorisokoti	Usvatien nuorisokoti	Yhteensä	
Tulirokko	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Tuhkarokko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	14
Vihurirokko	28	—	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	20	5	—	8	1	1	—	—	67
Vesirokko	55	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	59
Sikotauti	18	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	9	—	—	—	—	—	3	—	—	—	32
Influenssa	1	5	9	—	11	4	5	3	—	—	3	—	20	4	9	—	7	10	1	12	—	104
Ripuli	76	17	6	—	2	2	—	7	—	5	8	—	—	9	1	—	—	2	3	2	—	140
Angina	24	7	2	—	7	3	—	1	—	14	—	6	—	12	12	1	8	—	—	—	—	99
Kuume, nuha, nie- lu-, yskänkatarri ym.	429	9	29	3	8	—	3	14	10	41	2	14	1	49	1	13	22	35	6	2	—	691
Keuhkokuume	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	14
Korvatulehdus	145	9	1	2	—	—	—	—	—	8	3	—	—	7	1	—	6	1	1	1	—	185
Silmätulehdus	35	—	2	—	—	2	—	—	—	3	1	3	1	5	—	—	1	2	—	—	—	55
Keuhkopussintuleh- dus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ihottumat	34	—	1	2	—	3	—	—	—	—	—	8	2	23	1	—	1	9	1	—	—	85
Paiseet	4	—	3	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	10
Tuberkuloosi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tapaturmat	10	1	—	1	—	4	1	4	—	2	4	21	1	3	1	7	3	2	—	4	—	69
Virtsatieinfektiot ...	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—	9
Suutulehdus	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Umpilisäkkeen tu- lehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gonorrhoea	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Aivokalvontulehdus	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Keltatauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Muita tauteja	3	—	2	—	—	—	—	—	1	4	1	—	—	2	4	3	1	1	—	—	—	22
Yhteensä	891	49	58	8	28	19	12	29	12	78	24	63	25	155	36	24	58	66	14	24	1	673
Tub. tarkastuksessa käynyt	1	—	—	—	—	6	4	10	14	13	31	33	—	—	—	2	77	2	—	14	—	207
Sairaalahoitoon lä- hetetty	20	2	—	1	1	—	—	—	1	7	1	8	4	7	2	—	6	2	1	—	—	63
Paikallisen lääkärin tai poliklinikka- hoitoon lähetetty	96	1	16	1	28	5	8	5	2	37	13	86	3	67	20	15	66	53	7	13	—	542
Kuolemantapauksia	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3

Lastensuojelulautakunnan alaisten laitosten menot ja tulot

Laitokset on jäljempänä seuraavassa tau-
lukossa ryhmitelty siten, että A-ryhmässä
ovat lastenkotityyppiset laitokset, B-ryh-

mässä erityislasternkodit, joissa on oma kan-
sakoulu, C-ryhmässä vajaamielisiä hoitavat
lastenkodit, D-ryhmässä vajaamielislaitos ja
E-ryhmässä vajaamielisten päivähuoltolat.

Kustannukset jakaantuivat lasta ja päivää
kohden seuraavasti:

Lastensuojelutoimen laitosten käyttömenot lasta ja päivää kohden v. 1968

	Vahvistettu paikkaluku	Aukiolopäivät	Hoitopäivien määrä	Käyttöprosentti	Bruttomenot							Tulot					Nettomenot
					Palkat	Huoneisto ja kiinteistö	Kalusto	Ravinto	Vaatetus	Muut menot	Yhteensä	Valtionapu	Huoneistotulot	Ateriatkorvaukset	Muut tulot	Yhteensä	
A-laitokset																	
Sofianlehdon vastaanottokoti	257	93 805	68 831	73.88	31.65	6.94	-.54	3.78	2.72	1.24	46.85	1.07	-.27	-.56	-.10	2.00	44.85
Herttoniemen vastaanottokoti	14	5 110	4 088	80.00	31.13	3.76	-.48	3.57	1.04	-.82	40.79	-.98	-.79	-.85	-.09	2.71	38.08
Hyvösen lastenkoti ...	33	12 045	9 362	77.73	26.13	9.50	1.44	4.43	1.46	1.55	44.52	-.99	-.74	-.56	-.08	2.38	42.14
Riihenkulman lastenkoti	32	11 680	11 120	95.21	26.06	7.82	-.15	3.40	-.79	1.00	39.21	1.24	-.59	-.39	-.25	2.46	36.75
Perhekoti	6	2 190	1 919	87.63	19.11	11.30	-.93	4.49	1.14	1.51	38.49	-.03	1.67	-.47	-.27	2.44	36.05
Kallion nuorisokoti ...	28	10 220	9 496	92.92	16.79	6.07	-.34	3.51	-.92	1.06	28.68	-.95	-.95	-.12	—	1.98	26.71
Töölön » ...	12	4 380	4 259	97.24	14.90	3.41	-.60	3.34	1.14	1.16	24.56	-.50	-.48	-.20	-.92	2.10	22.46
Kaarelan » ...	15	5 475	5 082	92.82	15.04	4.21	-.61	3.95	1.05	1.32	26.18	-.37	-.46	-.28	—	1.10	25.07
Taivallahden » ...	28	10 220	8 988	87.94	13.67	5.13	-.22	2.21	1.06	-.88	23.16	-.13	-.30	-.24	—	-.67	22.49
Koskentuvan » ...	16	5 840	5 581	95.66	14.41	4.88	-.29	3.26	-.82	1.10	24.75	-.18	-.74	-.19	—	1.10	23.65
Siltavuoren » ...	12	4 380	4 198	95.84	12.78	4.48	-.31	3.57	1.18	1.25	23.58	-.46	-.57	-.13	—	1.16	22.42
Usvatien » ...	14	5 110	4 678	91.55	17.26	5.58	-.21	3.79	1.16	1.40	29.40	-.23	1.00	-.22	-.02	1.46	27.94
Yhteensä ja keskimäärin	467	170 455	137 602	80.73	25.53 (64.93%)	6.56 (16.68%)	-.51 (1.30%)	3.64 (9.26%)	1.89 (4.79%)	1.20 (3.04%)	39.32	-.86	-.48	-.44	-.11	1.89	37.43
B-laitokset																	
Outamon vastaanottokoti	46	16 790	12 082	71.96	41.51	16.96	-.78	5.38	1.32	3.37	69.32	-.56	2.97	-.39	-.09	4.01	65.31
Vastaanottokoti Lemmilä	15	5 475	4 120	75.25	41.73	6.39	3.23	4.39	1.43	3.28	60.45	1.03	-.70	-.55	—	2.28	58.17
Naulakallion vastaanottokoti	50	18 250	13 400	73.42	41.63	10.88	-.54	4.80	1.24	2.12	61.21	1.24	1.02	-.60	-.28	3.15	58.06
Hoitokoti Teinilä 1) ...	16	5 567	3 472	62.37	46.17	3.06	1.13	4.55	1.14	2.25	58.30	1.49	—	-.45	-.43	2.36	55.94
Oppilaskoti Toivola	96	35 040	24 579	70.15	34.01	15.99	1.39	4.40	1.44	1.52	58.75	-.90	1.68	-.34	-.12	3.03	55.72
Tutkinta-asema	20	7 300	6 015	82.40	29.15	10.38	-.40	5.24	-.15	1.57	46.90	5.46	—	—	-.05	5.51	41.40
Yhteensä ja keskimäärin	243	88 422	63 668	72.00	37.74 (62.65%)	13.24 (21.98%)	1.11 (1.84%)	4.76 (7.90%)	1.23 (2.05%)	2.15 (3.58%)	60.24	1.38	1.47	-.39	-.15	3.39	56.85

<i>C-laitokset</i>																	
Malmin lastenkoti	22	8 030	7 801	97.15	28.46	3.98	- .79	3.36	1.07	- .82	38.48	- .93	- .20	- .37	- .33	1.81	36.65
Päivölään lastenkoti ..	16	5 840	7 260	124.32	20.81	4.02	- .57	3.25	- .91	1.20	30.76	- .64	- .45	- .66	- .07	1.81	28.94
Yhteensä ja keskimäärin	38	13 870	15 061	108.59	24.77 (71.28%)	4.00 (11.50%)	- .68 (1.96%)	3.31 (9.52%)	1.00 (2.87%)	1.00 (2.87%)	34.76	- .79	- .32	- .51	- .20	1.81	32.94
<i>D-laitokset</i>																	
Nukarin lastenkoti	30	10 950	11 459	104.65	20.82	4.35	- .24	2.53	1.00	- .91	29.85	1.45	- .46	- .35	- .20	1.55	14.31
Yhteensä ja keskimäärin	30	10 950	11 459	104.65	20.82 (69.76%)	4.35 (14.58%)	- .24 (0.79%)	2.53 (8.48%)	1.00 (3.35%)	- .91 (3.04%)	29.85	1.45	- .46	- .35	- .20	1.55	14.31
<i>E-laitokset</i>																	
Päivähuoltola Tyynelä	68	14 212	9 402	66.16	15.80	2.66	- .17	2.42	- .14	3.12	24.32	13.18	-	-	- .02	13.19	11.12
Päivähuoltola Vantaala	42	11 550	8 979	77.74	13.62	2.72	- .28	1.52	- .13	2.52	20.79	10.66	-	- .08	- .03	10.77	10.03
Vaihtoyökeskus	95	25 935	15 648	60.33	9.88	2.02	1.43	1.80	- .05	3.30	18.48	11.60	-	- .07	3.19	14.86	3.62
Solakallion erityiskoulu ²⁾	80	10 840	8 505	78.45	14.06	2.38	- .01	1.33	-	3.29	21.06	9.28	- .15	- .10	- .08	9.61	11.45
Yhteensä ja keskimäärin	285	62 537	42 534	68.01	12.82 (61.70%)	2.38 (11.46%)	- .63 (3.01%)	1.78 (8.58%)	- .77 (0.37%)	3.09 (14.88%)	20.77	11.29	- .03	- .06	1.20	12.58	8.20
Kaikkiaan ja keskimäärin	1 063	346 234	270 324	78.07	26.17 (64.33%)	7.24 (17.80%)	- .67 (1.64%)	3.55 (8.72%)	1.36 (3.34%)	1.70 (4.17%)	40.67	3.20	- .63	- .37	- .30	4.50	36.17
Prosenttinen nousu v:n 1967 keskim. luvuista	4.01%	6.21%	- 1.37%	- 7.15%	18.68%	16.21%	36.73%	14.89%	3.03%	15.65%	17.37%	22.14%	3.28%	-	25.00%	17.19%	17.74%

1) 1. 10. 1968 yksi hoitopaikka lisää, — 2) 1. 9. 1968 40 hoitopaikkaa lisää.